DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 214. szám — 1940 szeptember 20 péntek — Ára: 12 fillér

Nagyfontosságú tanácskozások Rómában

A háború programjáról, Európa ujjászervezésének új pontjairól, a Közel-Kelet kérdéséről folynak német-olasz megbeszélések

Mussolini Ciano jelenlétében kétórás megbeszélésen fogadta Ribbentrop német külügyminisztert

A London elleni német repülőtámadások hevessége fokozódik, városnegyedek lángolnak, a kenti herceg közelében bomba robbant

A világpolitikai események előterében kétségkívül Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter római útja áll. **Általában nagy fontosságot tulajdonitanak a Duce és Ribbentrop tegnapi 2 óra hosszat tartó megbeszélésének**, melyek valószinüleg pénteken is folytatódnak.

„MINT A BÉCSI DÖNTÉS MUTATTA"...

A római megbeszélésekről bőséges sajtómegnyilatkozások jelentek meg úgy német, mint olasz részről. A Völkischer Beobachter megállapítja, hogy nemcsak az Anglia elleni háború, hanem **a megszülető Európának újjárendezése** is olyan kérdéseket vethet fel, amelyeket — mint a bécsi döntés is mutatta — a tengelyhatalmak államférfiainak közösen kell megvizsgálniok és **megoldaniok**. Az Anglia elleni döntő háború közepette és a diadalmas egyiptomi előrenyomulás során: Németország és Olaszország hirdetői is annak a **bajtársiasságnak**, amely a győzelem után Európa uralkodó eszméje lesz.

Göring tábornagy lapja, az Essener Nationalzeitung kimutatja, hogy „hasonló találkozások" után **mindig közös tettek következtek.** Az Anglia ellen meginduló végső harc, mely immár döntő stádiumba jutott, Németország és Olaszország minden rendelkezésére álló erőit egyesíti az utolsó ütéshez.

A „Poppolo di Roma" berlini tudósítója szerint a tengelyhatalmak államférfiainak találkozói mindig rendkívüli jelentőségűek voltak, habár **ez a jelentőség sokszor csak később tünt ki.** A „Messaggero" hangsúlyozza, hogy a római találkozón **döntő jelentőségű kérdéseket tárgyalnak.** A tengelyhatalmak nem ismerik azt a bizonytalanságot, amely a demokratikus hatalmak politikáját oly gyakran jellemezte.

AZ OLASZ FÉLHIVATALOS,

a Stefani Iroda diplomáciai szerkesztője azt írja, hogy Ribbentrop külügyminiszter római látogatásának hirét egész Olaszországban nagy megelégedéssel fogadták nemcsak azért, mert az olaszok rokonszenveznek Ribbentroppal, hanem azért is, mert Ribbentrop a Führer belső munkatársa és a tengelypolitika egyik megtestesítője. A két hatalom a szövetség fenntartásában a történelmi fejlődésnek szükségszerűségeit, biztonsága kívánalmait valósítja meg, azokat a kívánalmakat, amelyek Olaszország és Németország nemzeti egységének megteremtése után jelentkeztek és amelyek a két nemzet birodalmi terjeszkedésének korszakában hatványozottabban mutatkoztak.

Olaszország és Németország vezetőinek eszmecseréje annál is inkább indokolt, mert **arra szolgál, hogy a lehető legtökéletesebb összhangba hozzák a két hatalom irányelveit minden felmerülő kérdésben.** A találkozónak ezúttal is sikeres és tényleges eredményei lesznek.

KÖZELKELET KÉRDÉSE

Római tudósítás szerint az Egyiptomban elért olasz sikerek és a várható további olasz előnyomulás előtérbe hozták **az egész közelkeleti kérdést.** Azok a diplomaták és nemzetközi politikai ujságírók, akik már évek óta figyelik a tengelyhatalmak rendkívül körültekintő és előrelátó politikáját, megvannak győződve arról, hogy az egyiptomi események folytán Németország és Olaszország tulajdonképpen már előre is szemügyre veszi **az egész közeleti kérdéscsoport rendezését,** ami óriási fontosságú Európa újjárendezése szempontjából, hiszen **ezekkel a területekkel függ össze az európai kontinensnek igen fontos nyersanyagellátása is.**

Ha az olasz fegyveres haderő kiűzi az angolokat Egyiptomból és eléri Alexandriát és Szuezt, a Gibraltártól Szuezig elterülő egész földközitengeri partvidék a tengelyhatalmak befolyása alá kerül. E partvidék egyik végén áll Spanyolországgal szemben Francia-Marokkó és éppen ezért alig szenvedhet kétséget, hogy **Spanyolország fokozott bekapcsolódása és érdekeinek mind erősebb hangsúlyozása** a megbeszélések főpontja.

MACKENSEN A RÓMAI SZOVJETNAGYKÖVETSÉGEN

A belgrádi Vreme római beavatott körökből úgy értesül, hogy Ribbentrop németbirodalmi külügyminiszter megérkezése előtt Mackensen német nagykövet hosszabb megbeszélést folytatott a római szovjet követtel. Ebből — a lap szerint — arra következtetnek, hogy **a római tanácskozásokon a tengelyhatalmak Szovjetoroszországhoz való viszonyát is tárgyalni fogják, valamint mindazokat a kérdéseket, amelyek ezzel összefüggnek.**

RÓMA ÉS BERLIN ÖRKÖDIK KÖZELKELET VÉDELME FELETT

A római esti lapok igen részletesen foglalkoznak Ribbentrop külügyminiszter látogatásával s kiemelik, hogy Róma lakossága milyen nagy lelkesedéssel fogadta a Führer munkatársát. A Tribuna megállapítja, hogy míg a tengely fegyverei halálos csapásokat mérnek a brit birodalomra, **Berlin és Róma vezetői az új Európa megszervezésén dolgoznak, tekintetbe véve a különböző nemzetközi és gazdasági követelményeket.** Míg Olaszország és Németország fokozza az Anglia elleni háború ütemét, **Spanyolország mind teljesebb egyetértést mutat a tengelyhatalmak iránt.** Az Avenire d'Italia hangsúlyozza, hogy **Róma és Berlin őrködik a közelkelet védelme felett és kész szembefordulni minden olyan kísérlettel, amely keresztezni akarná a balkáni béke fenntartására irányuló politikát.**

A HÁBORÚ PROGRAMJA ÉS EURÓPA UJJÁSZERVEZÉSE

Berlini politikai és ujságírói körökben élénk megelégedéssel beszélnek arról a fogadtatásról, amelyben **Ribbentrop külügyminisztert Rómában részesitették. Hozzáfűzik, hogy Ribbentrop a Duceval a háború programjának és Európa újjászervezésének új pontjait vitatja meg és rögzíti le.**

AZ OLASZOK EGYIPTOMBAN

most már az angolok második védelmi vonalát is elfoglalták s támadásuk legközelebbi célja Merza Matruh városa lesz, ahol az angolok fővédelmi vonala húzódik a tengerparttól egészen a siwai oázisig. A Berliner Börsenzeitung a mozgó háború mesterének nevezi Graziani tábornagyot, mindjárt hozzáteszi, hogy Graziani sokkal körültekintőbb hadvezér, semmint hogy az első és második angol védelmi vonal áttörése után elsietett és meggondolatlan ténykedésekre ragadtassa magát. Merza Matruh fő védelmi vonal ellen az olasz tábornagy csak akkor indul támadásra, ha az egyiptomi földre benyomult olasz csapatok már véglegesen megvetették lábukat a meghódított területeken. **Merza Matruh elfoglalása azonban már el is fogja dönteni az egyiptomi háborút,** mert ha ez a város az olasz csapatok kezében van, akkor nyitva áll számukra az út az angolok **alexandriai flottatámaszpontja** felé.

Grazziani tábornagy jelentése Mussolinihez

Ötvenfokos melegben, homokörvényben csikarták ki a győzelmet az olasz csapatok Sidi Baranninál.

Valahol Olaszországban, szeptember 19. (Stefani.) **Graziani tábornagy a következő jelentést küldte a Ducenak a kirenaikai hadműveletekről. A hadművelet két szakaszban zajlott le. Először támadást indítottunk a Sollum Halfaya felé vezető utak ellen. Azután következett az előrenyomulás Sidi Baranni felé, amelyet a forró homokvihar ellenére szeptember 16-án elfoglaltunk. Az ellenség elkeseredett ellenállást tanúsított és csak méterről méterre engedett tért, míg végül a bekerítés veszélye elől gyors iramban visszavonultak Marsa Matru felé. Páncélos járműveiknek felét kénytelenek voltak hátrahagyni. Légi haderőnk tevékenyen résztvett a műveletekben, az ellenséget bombázta és géppuskával támogatta a sivatagban előrenyomuló hadoszlopokat. A sivatagi hadműveletekben mintegy 2 ezer gépesitett jármü vett részt.**

Graziani tábornagy befejezésül ismételten elismerését fejezte ki a gyalogságnak, a fekete ingeseknek és libiai csapatoknak, amelyeknek 50 fokos melegben, a forró szélvihar által felkavart homokörvényben kellett előrenyomulni és napjában csak egyetlen liter vízhez jutottak. (MTI.)

Még erősebb megtorló hadjárat London ellen

Berlin, szeptember 19. **A véderőfőparancsnokság közli:**

A légi haderő szerdán is, jóllehet rossz időjárás volt, megtámadta London környékén a hadászatilag fontos különféle célpontokat. Tilburyban a dokk- és kikötőberendezéseket, Chathamban az állami hajógyárat és Portsmouthban a nagy olajtartályokat bombáztuk. Több olajtartály és egy tartályhajó kigyulladt.

Az éjszaka folyamán erősebb mértékben folytattuk megtorló hadjáratunkat London ellen. Mindenekelőtt a silvertowni és a royal-alberti dokkokra, valamint más hadászatilag

fontos célpontokra vetettünk folytonos támadásokban igen nagyméretű bombákat. London sok városnegyedében kiterjedt tüzek keletkeztek.

Anglia más részeiben is sikeresen bombáztunk hadászatilag fontos célpontokat, így a liverpooli kikötőberendezéseket, a billinghami kémiai gyárakat, a newcastlei Tyne-dokkokat valamint a középangliai repülőtereket.

A délangliai kikötők elaknásítását folytattuk.

Az ellenséges repülőgépek Észak-Franciaországban és Belgium több részén bombákat dobtak le anélkül azonban, hogy említésremélto katonai károkat okoztak volna. Több polgári személy meghalt.

A szeptember 19-re virradó éjszaka Nyugat-Németországban a berepülő angol repülőgépeket a német elhárítás visszatérésre kényszerítette. Bombáikat nem katonai célpontokra dobták le. Többi között bombák érték a betheli egészségügyi intézetet. Három kórházépület megsemmisült. Az épületek vöröskereszttel voltak felismerhető módon jelölve. Kilenc gyermek életét vesztette, tizenkettő megsebesült.

Az ellenség szerdai repülőgépveszteségе 38-ra emelkedett.

Saját repülőgépeink közül 13 nem tért vissza.

APOLLO
FILMSZINHÁZ
Telefon: 25-09

Szeptember hó 20, 21, 22-én:
Csak 16 éven felülieknek!
CHARLES LAUGHTON felejthetetlen alakítása
Fekete éjszakák
A cornwalli gróf kettős életének idegfeszitően izgalmas bűnügyi története.

A kolozsvári díszszemle Kormányzó Urunk előtt.

Londonban a kenti hercegtől huszonöt méterre bomba robbant

London, szeptember, 19. (Reuter Iroda) Egy időzített bomba 25 méternyire robbant fel a Kenti hercegtől, amikor a bombázások által megrongált negyedeket látogatta végig. A herceg kocsija egy lezárt utcához érkezett, ahol egy tábla figyelmeztette a bomba veszélyre. Abban a percben robbanás hallatszott s valóságos kő és föld eső zuhogott a gépkocsira. A herceg a gép kocsiból kiszállt s a robbanás színhelyére ment. A bomba egy kertbe esett és egyideig nem robbant fel. A műszaki csapatok nem tudták a bombát kiemelni, de megtettek minden intézkedést, a robbanás pusztításának csökkentésére. (MTI)

Olasz torpedóvetőrepülők visszaverték az angol flotta támadását

Az olasz főhadiszállás 104. közleménye:

Ellenséges hajóegységek a Bardia és Sidi-el-Barrani között fekvő partvidéken támadást indította csapataink ellen. Légi erőnk közbelépett és bombázással kényszerítette őket, hogy hadműveleteiket abbahagyják és elmeneküljenek.

Egyik torpedóvető repülőgépünk torpedólövéssel eltalált és súlyosan megrongált egy tízezertonnás cirkálót. Fáradhatatlan repülőink kis átmérőjű bombákkal és gépfegyvertűzzel mindenfelé támadást intéztek menekülő ellenséges hadoszlopok és gépesített csapatok, továbbá Marsa-Matru és más katonai célpontok ellen.

Az ellenség Tobruk, Bomba és Benghazi ellen hajtott végre légi támadásokat, de mindenütt csak mérsékelt veszteségeket és károkat okozott.

Ellenséges repülőgépek támadást intéztek Rhodos és Leros szigete ellen. A rendszertelenül ledobált bombák részint a tengerbe estek, részint csak kisebb tüzeket és jelentéktelen károkat okoztak; emberélet nem esett áldozatul. Egy ellenséges repülőgépet a légvédelem lelőtt.

Ribbentrop fogadtatása Rómában

Róma, szept. 19. Ribbentrop különvonata 12 óra 56 perckor érkezett meg Rómába. A németkülügyminiszter fogadtatására megjelent a pályaudvaron Ciano gróf olasz külügyminiszter, Alfieri berlini olasz nagykövet, Mackensen római német nagykövet, a spanyol nagykövet, báró Villany Frigyes quiriináli magyar követ és a római szlovák ügyvivő. Ribbentrop külügyminiszter szívélyesen fogadta **a magyar követ üdvözlését**, akivel néhány szót váltott.

Ribbentrop és Ciano élénk szívélyességgel üdvözölték egymást. A vendég ellépett a díszszázad előtt, majd elhagyta a pályaudvart, **amely előtt hatalmas tömeg tüntetett meleg lelkesedéssel.** Az ünneplés állandóan megismétlődött végig az egész útvonalon a pályaudvartól a Villa Madamaig, ahol a birodalmi külügyminiszter szállása lesz.

Róma, szept. 19. Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter 16.45 órakor gépkocsin Mackensen római német nagykövettel a Venezia palotába ment, ahol a Duce Ciano külügyminiszter, Mackensen római német nagykövet és Alfieri berlini olasz nagykövet jelenlétében fogadta. **A tanácskozás 17 órától 19 óráig tartott.** Utána Ribbentrop visszatért a Villa Madameba. Este Ciano gróf külügyminiszter a birodalmi külügyminiszter tiszteletére a vadászotthonban estebédet rendezett.

Kétórás megbeszélés

Róma, szept. 19. Hivatalosan jelentik, hogy a Duce csütörtök délután szívélyes megbeszélésen fogadta Ribbentrop külügyminisztert. A megbeszélés két órán át tartott és azon résztvett Ciano külügyminiszter, valamint Mackensen és Dino Alfieri nagykövetek is.

A megbeszélések pénteken tovább folynak

Róma, szept. 19. Ciano gróf csütörtök este a római vadászegyletben estebédet adott Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter tiszteletére.

A politikai megbeszélések pénteken tovább folynak. A német birodalmi külügyminiszter előreláthatólag pénteken este utazik haza Németországba.

Tizennégy amerikai repülőerődöt adnak el Angliának

Newyork, szeptember 19. Hull külügyminiszter a sajtóértekezleten elháritotta magától, hogy válaszoljon arra a rádióközlésre, amely szerint a hadügyminiszterium **14 repülőerődöt a szállító cégnek visszaadott, hogy azokat Angliának lehessen eladni.** Általában **felteszik, hogy a** rádióközlés megfelel a valóságnak.

Az Angliának átengedett amerikai torpedórombolók második csoportja — ottawai jelentés szerint — Kanada keleti partvidékének egyik kikötőjébe érkezett. A rombolókat haladéktalanul átadják az angol haditengerészetnek.

A magyar-román határmegállapító bizottság megtartotta első ülését

A magyar-román határmegállapító bizottság román födelegátusa, Dragalina tábornok kíséretével együtt megérkezett Budapestre. Csütörtökön délelőtt 11 órakor Cassian és Jon ezredesek, továbbá dr Georghescu statisztikai szakértő kíséretében megjelent a külügyminiszteriumban, ahol a magyar-román bizottság első ülését tartotta. A román megbízottakat a magyar bizottság elnöke, vitéz **Náday István** altábornagy, továbbá a bizottság tagjai közül **Gyulay Tibor**, a kereskedelmi kamara főtitkára, **Rónay András** miniszteri osztálytanácsos, az államtudományi intézet aligazgatója, **Ujváry Dezső** követségi titkár és **Rakolczay László** őrnagy fogadták. Az ülés egy óra tájban ért véget. Hivatalos közleményt nem adtak ki.

Szombaton indúl Dél-Dobrudzsába a bolgár hadsereg

A német, olasz, magyar katonai attasék jelen lesznek a bevonuláson.

Szófia, szept. 19. A várnai hadtest tegnap Popov tábornok vezényletével felvonult a román határon, hogy szombaton hajnalban megindúljon Dél-Dobrudzsa visszavételére. A bolgár csapatok egyszerre hat ponton vonulnak be a visszacsatolt területre. Popov tábornok az elvonulás előtt a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a hadsereg a bolgár nemzet történelmének legszentebb csatatereit foglalja ismét el.

Aday János szófiai magyar katonai attasé, valamint a német és olasz katonai és légügyi attasé a bolgár katonai hatóságok meghívására csütörtökön este Várnába utazott, hogy jelen legyen a bolgár csapatok Dobrudzsába történő bevonulásánál.

Milyen lesz az uj Franciaország

Genf, szept. 19. A Revue de Deux Mondes c. francia folyóirat közli Pétain tábornagy cikkét a francia szociális politikáról. Szerinte a társadalmi szerveknek az alapja a család és erre az alapra kell felépítenünk társadalmunkat. Gondoskodni kell az ifjúság megfelelő oktatásáról és neveléséről is. A különböző hivatási ágak testületi alapon szervezendők meg. A szervezetek mellett az állam megbízottja, mint döntőbíró működik. A testületek felett egy állami szerv áll, ez irányítja a nemzeti nevelést a belső fogyasztás és kiviteli lehetőségek keretei között. Az új francia társadalmi rendszer nem lesz **sem liberális**, sem **szocialista, de kapitalista sem.**

Román cáfolatok

Bukarest, szept. 19. **Hivatalosan megcáfolják azt az alaptalan híresztelést, amely szerint a román nemzeti bank bankjegyeinek lebélyegzésére készülnének.**

A román légügyi és tengerészeti miniszter a következő közleményt adta ki: „Amerikai rádióállomások azt a hírt közölték, hogy német légikötelékek érkeztek Romániába s a román repülőgépgyárak vezetését németek vették át. Mivel ezek a hírek alaptalanok és érdekelt részről találták ki azokat, amiről bárki meggyőződhetik, e jelentéseket határozottan megcáfoljuk."

Antonescu leleplezései

Bukarest, szept. 19. Antonescu tábornok államvezető ma újabb levelet tett közzé. E levelet szintén ő intézte 1934 december 8-án Tatarescu miniszterelnökhöz.

Levelében panaszt tesz, hogy a legfőbb fegyverkezési tanácsban Anghelescu hadügyminiszter azt a bejelentést tette, hogy Csehországból rövidesen megérkezik 3500 gépfegyver és két hónap mulva újabb 9000 géppuska érkezése várható. Erre ő, Antonescu, **aki rövidd el előtte jött vissza Prágából, közbeszólt és kijelentette, hogy a helyzet megváltozott, a szállításra nem kerül sor.**

Dobre ezredes, a szállítmányok átvételére kiküldött tiszt jelentette ugyanis, hogy a gépfegyverek acélja nem felel meg az előírt minőségnek és ezért az átvételt megtagadta. Anghelescu emiatt rátámadt, hogy ne avatkozzon bele olyan dolgokba, amikhez nem ért.

Iskolai író-rajzszerek és füzetek
legnagyobb raktára
a
„MÉLIUSZ"
könyvkereskedésben.

Repülőgépen hazatér a volt francia légügyi miniszter

Bern, szept. 19. **Az Amerikában tartózkodó Guy La Chambre volt francia légügyi miniszter óceánjáró repülőgépre szállt, hogy Franciaországba utazzék és ott a francia igazságügyi hatóságok rendelkezésére bocsássa magát.**

Vígszinház mozgó
Ma is a szerelem és a vidámság felejthetetlen amerikai világfilmje:
Válaszuton
Főszereplők:
DEANNA DURBIN
Kay Francis, Szőke Szakáll
A Kormányzó Ur
kolozsvári díszszemléje!
Honvédeink bevonulása Erdélybe

Egyes mezőgazdasági cikkek bejelentési kötelezettsége és zár alá helyezése

A kormány rendeletet adott ki, amelyben különös tekintettel a visszatért Erdély lakosságának kifogástalan ellátására, bejelentési kötelezettség alá vonta az 1940. évi termésű gabonaféléket és azok őrleményeit, továbbá a hüvelyeseket (bab, borsó, lencse), a tengerit, valamint a szárított és víztelenített zöldség- és főzelékféléket.

A rendelet ez alkalommal is mentesíti a kis háztartásokat a bejelentési kötelezettség alól, amennyiben nem kell bejelenteni a gabonaféléknél a 100 kg-on, az őrleményeknél az 50 kg-on, a hüvelyeseknél a 20 kg-on, a tengerinél morzsolt állapotban az 500 kg-on, csöves állapotban a 750 kg-on aluli készleteket. A szárított és víztelenített zöldség- és főzelékfélék bejelentési kötelezettsége csak azokat terheli, akik ilyen termékek előállításával és forgalombahozásával hivatásszerűleg, vagy iparszerűleg foglalkoznak. A bejelentéseket nyolc nap alatt kell megtenni a községi előljáróságnál szóban, vagy írásban, mindazokat a változásokat pedig, amelyek nem hatósági intézkedések által (szállítási igazolvány alapján) következtek be, ugyancsak ott kell bejelenteni minden hónap első 8 napján. A bejelentett termények közül a rendelet zár alá helyezi az 1940. évi termésű búzát, rozsot, kétszerest, valamint zabot. A zár alá helyezett terményeket csak a Futura, ennek bizományosai, a jogosult malmok és jogosult kereskedők vásárolhatják meg. Ezenkívül pedig a gazdák is az esetben, ha vásárlási engedéllyel rendelkeznek. A vásárlási engedélyt az igénylő a lakhely szerint illetékes községi előljáróság, a szállítási igazolványt pedig az a községi előljáróság állítja ki, ahonnan az áru elszállításra kerül. A Futura az általa átvett készletekre maga állít ki szállítási igazolványt. Az igazolt szükségleteken felül tehát zár alá vett készleteket az állam igénybe veheti és az átvétellel a Futurát bízta meg. A búzára már korábban elrendelt feletetési és szeszfőzési tilalmat a rendelet a rozsra is kiterjeszti.

1941-re halasztották az ügyvédi kamarai választásokat

Radocsay László igazságügyminiszter törvényben foglalt felhatalmazás alapján intézkedett az ügyvédi kamarai választások ügyében. A miniszter rendeletével az ügyvédkamarai közgyűlés és választmány, valamint az ügyvédi kamarák országos bizottsága által választott önkormányzati szerveknek 1940. december 31-én lejáró megbízatását 1941. évi december 31-ig meghosszabbította. Az 1941. évben a választásokat az ügyvédi rendtartásról szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően kell megtartani.

Teleki miniszterelnök a Székelyföldre utazott

Gróf **Teleki Pál** miniszterelnök csütörtök este a Lél motorossal Székelyföldre utazik. Kíséretének tagjai: **Pataky Tibor** miniszterelnökségi államtitkár, a kisebbségi ügyek vezetője, **Incze Péter** miniszteri tanácsos, a miniszterelnök személyi titkára és vitéz **Náray Antal** vezérkari ezredes, szállásmester, a katonai igazgatás vezetője.

A miniszterelnök három-négy napot töltött el a Székelyföldön s tanulmányozza az ottani gazdasági, kulturális és közigazgatási problémákat.

VARGA JÓZSEF KOLOZSVÁRON

Varga József kereskedelmi miniszter titkára kíséretében Kolozsvárra utazott. A miniszter hat napig marad a felszabadult erdélyi részeken, ahol a tárcája keretébe tartozó azonnali szükségletekről tájékozódik.

Autóbusz-katasztrófa — hét halott, húsz sebesült

Bern, szeptember 19. Cannesból Nizzába vezető országúton gépkocsi szerencsétlenség következtében **hét személy halálát lelte,** 20-an pedig többé-kevésbbé súlyos sérüléseket szenvedtek. A gépkocsi szerencsétlenség úgy játszódott le, hogy a **társasgépkocsi vezetője a szembejövő kerékpározók kikerülése közben beleszaladt az úton álló egyik nagy teherkocsiba.**

Későbbi jelentés szerint a Cannes és Nizza között történt gépkocsiszerencsétlenség halálos áldozatai között **von Freyre a berni argentin követ is, akit most neveztek ki chilei követté.**

Kazaltűz a Pac dűlő egyik tanyáján

A debreceni tüzoltókat csütörtökön délután három órakor telefonon értesítették, hogy **Némethi Istvánnak a Pac-dűlőben levő tanyája közelében egy hatalmas szalmakazal kigyulladt és percek alatt óriási lánggal égett. A tűz átterjedt a közelben levő törekrakásokra is, pokoli hőség és füst vette körül az égés helyét és tartani lehetett tőle, hogy a tűz elharapózik a kissé távolabb fekvő tanyaépületekre is.**

A tüzoltók vitéz **Csaba László** ügyefletes tiszt vezetésével teljes felkészültséggel vonultak ki. Nagy nehézségekkel kellett megküzdeniök már a tüz színhelyének megközelítésénél is, a tüzoltóknak számtalanszor gyalog kellett a nehéz terepen előrehaladniok. **Mire kiértek, már húsz szekérre való szalma teljesen lángbaborult és a lángnyelvek felcsaptak a magasba. Az oltást vízhiány is késleltette, így a tűzoltóknak jóval éjfélutánig kellett dolgozniuk megfeszített erővel, amíg a tüzet sikerült lokalizálniuk.**

A kár jelentékeny, annak pontos összegét csak a ma tartandó tüzvizsgálat fogja megállapítani. A tüzet több tanu állítása szerint **a kazal körül gyufával játszadozó gyermekek okozták, akik valószínűleg vigyázatlanul eldobtak égő gyufát.**

Rendelet a petroleum forgalombahozatalárol

A m. kir. kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki az adóköteles petróleum kereskedői forgalmának szabályozása tárgyában. A rendelet értelmében az ország területe a petróleumkereskedői forgalom szempontjából petróleumnagykereskedői körzetekre oszlik. **A petróleumnagykereskedő kijelölése iránt a kérvényt a kereskedelmi és közlekedési miniszter címezve a telephely szerint illetékes I. fokú iparhatósághoz kell benyújtani.**

A rendelet kimondja továbbá, hogy a törvényhatóság első tisztviselője az I. fokú iparhatóság elöterjesztésére **haladéktalanul köteles megjelölni azokat a kiskereskedőket, akik a petróleumnak közvetlen a fogyasztók részére való árusításával foglalkoznak.** Az a petróleumnagykereskedő, valamint az a petróleumkiskereskedő, akinek a petróleumnagykereskedői, illetve a petróleumkiskereskedői jogosultsága a hatósági kijelölésnél történt mellőzése folytán a jelen rendelet értelmében megszünik, a meglevő petróleumkészletét jogosultságának megszüntétől számított legfeljebb 30 napig árusíthatja.

Az Alföldi Takarékpénztár bankhelyiségeit

f. hó 20-tól ideiglenesen új székháza épitésének befejezéséig áthelyezte Ferenc József út 8. sz. I. emelet alá, a Kereskedő Társulat dísztermébe.

Külföldre menekült Varsó volt főpolgármestere

Berlin, szeptember 19. (Német TI) Az angol hírszolgálati iroda azt állítja, hogy Starzinszky Varsó volt főpolgármesterét agyon ütötték, a dahani gyűjtőtáborban. Hivatalos német helyen közlik ezzel kapcsolatban, hogy Starzinszkyt nem is tartóztatták le. A német hatóságok a lengyelországi hadjárat után kénytelenek voltak ugyan őt őrizetbe venni, de őrizetét még 1939 karácsony előtt megszüntették. Sterzinszky ezután adott szavát megszegte, külföldre menekült.

A légitámadásokról tárgyaltak

London, szept. 19. (Reuter) Az alsóház csütörtök délután ülést tartott. A kérdések felvetésének órája után zárt ülésen folytatták a tanácskozásokat. Az alsóház elnöke a következő jelentést adta ki:

Az alsóház titkosülése során folytatta a légitámadásokkal kapcsolatos kérdések megbeszélését. A képviselők különböző kérdéseket tettek fel a közlekedésről és egyébről. A kérdésekre a közlekedési miniszter válaszolt a kormány nevében. A Lordok Háza csütörtökön nem tartott ülést.

Időjárás

Hazánkban ma a leszálló légmozgás következtében csendes, túlnyomóan derült volt az idő és a hőmérséklet tovább emelkedett. A déli megyékben, sőt már nyugaton is **25 fokig terjedt a felmelegedés, Szeged és Kaposvár vidékén 27 fokot mértek.** Húsz fok alatt csak a Kárpátalján maradt a hőmérséklet.

Jóslás: Gyenge déli, délnyugati légáramlás, kevés felhő, reggel helyenként köd, a hőmérséklet tovább emelkedik.

— **Elveszettnek kell tekinteni...** Az angol tengernagyi hivatal jelenti, hogy a Narhval tengeralattjáró hosszabb ideje késik és ezért elveszettnek kell tekinteni.

— **Kánya Kálmán állapota.** Kánya Kálmán ny. külügyminiszter állapotáról dr Bakay sebészprofesszor az alábbiakat mondotta: Ma már lényegesen frissebb a kegyelmes úr. Állapota örvendetes módon javulóban van.

Roosevelt vereséget szenvedett a szerdai elektorválasztáson

Newyork, szept. 19. (NST.) A csütörtökön több amerikai államban megtartott előzetes választások, amelyeken az elnökválasztó elektorokat választják meg, azt bizonyítják, hogy a legutóbbi hetek folyamán fellépett Roosevelt-ellenes hangulat erősödik. Newyork város kivételével Roosevelt hívei mindenütt vereséget szenvedtek és ez a vereség egyes államokban megsemmisítő volt. Még Roosevelt saját választókerületében, Newyork államban is egyik legelkesedettebb ellenfele, Hamilon Fish, az ismert képviselő győzött, aki ellen Roosevelt minden eszközzel küzdött. A demokraták legmegsemmisítőbb vereségüket Viscounsin államban szenvedték el.

MERANO Szálloda

Budapest, IV., Bécsi-ucca 2.

Központi fütés
Hideg-meleg folyóviz
Pensiorendszer
Igen mérsékelt árak
Olcsó havi bérlet

A legkellemesebb családi ház a Belváros szívében.

„Elnémult" a londoni rádió

Róma, szept. 19. Ugy látszik, hogy a londoni rádió egyik állomásán szerdán drámai esemény játszódott le.

A Messaggero berlini jelentése szerint szerdán este fél tíz órakor a londoni rádió propagandaelőadását hirtelen félbeszakították. Néhány percnyi teljes csend után hirtelen a bemondó zavaros szavait lehetett hallani és azután több izgatott, rémülettől fojtott hangot.

Ezután a londoni rádió teljesen elnémult.

Bukarest, szeptember 19. A külügyminisztérium közölte a Bukarestbe akreditált diplomáciai képviseletekkel, hogy Antonescu tábornok, miniszterelnök az államvezető címet fogja viselni s ezt a címet a nemzetközi érintkezésben is fogja használni.

HUNGÁRIA
filmszinház
Telefon: 24-71. szám.

Ma utoljára a remek énekes, zenés vigjáték a
New-yorki házasság
Humoros történet 12 felvonásban.
A legujabb UFA Világhiradóban: Angol uszóaknák a tengerpartokon. Német gyorsnaszádok támadásai Anglia ellen.

A Magyar Világhiradóban: Magyarország Kormányzója Kolozsvárott megszemlélte az Erdélybe bevonult magyar seregeket. A kolozsvári diszünnepségek
Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor.
Holnap: SARAJEVO.

Debrecen vendégül fogadja a finn atlétákat

A legjobb finn atléták pénteken Budapestre érkeznek és szombat, vasárnap a magyar válogatott atlétikai csapattal mérik össze erejüket. A finnek még pár napig Magyarországon maradnak és több nagyobb városban versenyeznek. **Debrecenbe egy 8 tagú atléta-csoport érkezik szeptember 23-án dr Kekkennen volt finn belügyminiszter vezetésével.** Ennek az atlétacsoportnak a tagjai lesznek: Taisto Mäki 5.000 és 10.000 méteres síkfutó világrekorder, Kaukó Pekuri, a világ második legjobb 5.000 m-es futója, Tammisto a legjobb finn rövidtávfutó, Sarkama a világhírű 1500 méteres síkfutó bajnok, Perösaló a magasugró, Reinikka Európa legjobb rúdugrója és kiváló hármasugró és Matti Järvinnen a világrekorder gerelyvető, kinek legnagyobb eredménye 78 méter 12 cm. A verseny a DEAC rendezésében az egyetemi sporttelepen lesz szeptember 24-én, kedden délután fél 4 órai kezdettel megtartva, melyre máris több tiszteletdíj érkezett. Természetesen ezen a versenyen résztvesznek a magyar elsővonalbeli atléták is, mert ez mintegy revans jellegű verseny a Budapesten sorra kerülő viadal után.

Emlékezés Barts Jenőre

A drága Erdély egy részének visszatérésével kapcsolatos, lélekmarkoló, szép ünnepségeket szívből jött könnyekkel könnyeztük végig. Minden könnyünket elsírtuk s alig maradt annyi, hogy lélekből megsirathassuk azt, aki szintén velünk sírt, de akit az Isten magához szólított az ünnepségek végén.

Dr **Barts Jenő**, a Tisza István tudományegyetem gazdasági hivatalának igazgatója, Erdély és a Székelyföld örök szerelmese már ott pihen a köztemető árnyékos fái alatt, döbbenetes, mély gyászban hagyta itt azokat, akik igazi szívbeli szeretettel szerették és tisztelték őt. Sokan dőltek ki sorainkból a legutolsó években azok közül, akiket egy táborba sodort Erdély szeretete, így legutolsó szeretett elnökünk, dr **Darkó Jenő**, előtte dr **Nagy István ügyvéd, Túróczy István**, aki 10 évig ült az oláhok börtönében és sok más, akik nem érhették meg vágyaink, álmaink valóra válását.

Dr Barts Jenő Gyulafehérvárt járt iskolába, majd Csíksomlyón érettségizett, ahonnan a kolozsvári egyetemre iratkozott be s ott szerezte meg a doktori diplomáját. Az egyetem után közigazgatási pályájára lépett s a Kolozsvár melletti Magyarmacskásnak lett a főjegyzője. Ott birtokot bérelt s gazdálkodott is. A forradalomkor az oláhok minden betakarított terményét elloptak. A román uralom alatt nem volt maradása Barts Jenőnek. Gerinces magatartása miatt menekülnie kellett. Debrecenbe jött és itt előbb a menekültügyi hivatalban kapott beosztást. Onnan került az egyetemhez. Kedves, barátságos modorával megsokasította tisztelőinek, barátainak számát s lelkes munkájával a Székely Társaságnak spiritus rectora lett.

Az alaptermészete zárkózott volt, nehezen nyílt ki, de akit egyszer szívébe zárt, azt szerette véghetetlenül. Sokszor kérdezték, hogy mi köt minket egymáshoz s hogy ennyi idő után mit is tudunk mi beszélgetni? Hát bizony egy ilyen beszélgetést jó lett volna stenografálni s most úgy visszaadni. Humoros, csipkedő stílusa volt, mindent **kifogásolt s ezt Ábelt stílusban, székely** dialektussal tette. Igen sokszor kimentünk Paczra, ahol egy szép kis mintagyümölcsöst telepített be. Ott aztán sütöttünk, főztünk s mókáztunk is. Néhanéha egy-egy sikerült mondásommal megnevettettem én is. És azon aztán két napig is kacagtunk. Most is megmondottam volna a magamét: Hogy „hajja, maga nekünk többet ilyent ne csináljon, hogy meghaljon és minket ijjen nagy bánatban mégegyszer ne keverjen." **Kedves, drága Jenő barátom! Te elmentél s itt hagytál minket. Tudom, hogy bejutottál a Székely Égi**tanácsba s referáltál Székely Ferenc **bátyánknak, az öreg rabonbánnak és** Darkó Jenőnek, **a** volt elnökünknek megmondtad, **hogy mi is lett a vetés** eredménye. Sürgesd az ügyet, hogy minden visszajöjjön, de hamar. Mi meg várunk egy újabb csodára, hogy a ti égi reklamációtokra esmeg ünnepeljünk es sírhassunk.

Sidó Géza.

Az uj gazdasági iskola és környéke

Egy intézmény a környékére mindig haszonnal járta. Foglalkozásuknál fogva az intézményhez kötött emberek a környéken helyezkednek el, felemelik a telkek értékét s ott szerzik be esetleges szükségleteiket is. Természetesen csak akkor, ha a környék megfelelő. Főleg hozzáférhető. Nincs az intézménytől elzárva.

A Baromvásártér és a Városi Kertészet között épül a mezőgazdasági középiskola. Ennek a természettől adott környéke s így az a terület, amely az intézményből származó előny kihasználására hivatva volna, az **Ujkert.** Az Ujkert azonban teljesen rendezetlen, az intézmény felé és felől megközelíthetetlen. Ezen a birtokosság érdekében segíteni és a kertet a szabályozási terv szerint legalább is azon a részen, amely az intézmény felé esik, rendezni kell. A kertnek éppen ez a része az, ahol a rendezés útjába ház nem esik és a szabályozási terv igen csekély kiterjedésű területet érint. **Ki lehetne nyitni hosszirányban a Bartha Boldizsár uccát, keresztirányban a már részben ki is nyitott Bolyai és Martonfalvi uccákat.**

Persze a birtokossággal meg kell értetni, hogy ez nem a Sestakerti rendezés lenne. Az Ujkert ily terjedelmű rendezéséhez ugyanis legfeljebb 5000 négyszögöl terület kellene. Már most az Ujkertben van legalább 300 nyil egyenként legalább 350 négyszögöl területtel. Ez összesen ki tesz 10.800 négyszögölet. Az Ujkertben a telek forgalmi értéke négyszögölenként átlagban 3 pengő. Az igénybeveendő 5000 négyszögölé, tehát összesen 15000 pengő. Elosztva ezt a kertben levő 10.800 négyszöggöllel, egy négyszögölre körülbelül 13 fillér esne belőle.

Az igénybeveendő terület mennyiségének a legtöbbre, a kertben levő négyszögölek számának a legkevesebbre vétele mellett ennyi volna tehát az a teher, amelyet a birtokosságnak viselni kellene és jól felfogott érdekében viselni is kell. Ha pedig a város a Sestakerthez hasonlóan még ezt is részletekben hajtaná be, igazán csak kötekedés lenne a rendezés ellen minden állásfoglalás.

Egy újkerti birtokos.

Székelyföldön, melynek lakossága 22 év minden szenvedése ellenére hű magyar maradt

Székelyudvarhely, szeptember. A régi világban is komoly utazás volt eljutni a Székelyföldre, most pedig még nagyobb feladatok előtt áll az, aki Kolozsváron is túl akar jutni és be akar pillantani a Székelyföld városaiba és falvaiba. **Az a határbeszögelés, amely a sármásvidéki földgázkútakat „odaát" felejtette, egyúttal elvágta az összes vasúti és a jó kocsiútközlekedési vonalakat, amelyek a székely vidék felé vezetnek.** Ha például Kolozsvárról Marosvásárhelyre akarunk eljutni, ami máskor alig másfélórai vasutazás volt, **most fel kell menni egészen Désig, onnan Beszterce felé, de még Beszterce előtt le kell térni Szászrégennek és csak úgy lehet egy kereken 200 kilométeres kerülő úton eljutni a székelyek fővárosába, Marosvásárhelyre.** Vasúti összeköttetés pedig egyáltalában nincs, mert ha ki is építik az összekötő szakaszt Sajómagyaros és Kolozsnagyida között, onnan már csak keskenyvágányú vasút visz tovább Marosvásárhelyig. Egyelőre Szászrégen és Beszterce között autóbuszok bonyolítják le a vasút helyett az átmenő forgalmat.

Az erdélyi közlekedési központ ezek szerint Dés városa lett, mert akár Kolozsvár felől, akár észak felől igyekszünk le a Székelyföldre, nem lehet kikerülni Dést és Szászrégent, minden út és vasút ezen a két városon keresztül vezet le dél felé. Szászrégen érdekes kis város. A neve után és a rengeteg horogkeresztes zászló után azt hinné az ember, hogy tiszta szász telepítés, pedig mindenki magyarul beszél és akárkit kérdezünk meg, a legjobb esetben is csak annyit hajlandó beismerni, hogy a magyarok és a szászok egyforma létszámban vannak, körülbelül 70—72 százaléka az összlakosságnak, azonkívül van „egyéb" nemzetiségű. Minden ember legalább három nyelven, magyarul, németül és románul beszél, de a város vezetésében és társadalmi életében csak a magyarok és szászok vehetnek részt, a románokkal az elmúlt 22 év alatt sem tartottak fenn semmi összeköttetést, magyar-román, vagy szász-román házasságról, vagy társadalmi kapcsolatokról szó sem lehetett, annál nagyobb volt a bajtársi együttérzés a magyarok és a szászok között. Ezt a bajtársi szellemet az mutatja a legjobban, hogy a főtéren, ahol a tekintélyes szász családok házai vannak minden házon két lobogó leng, a horogkeresztes piros zászló mellől nem hiányzik a háromszínű magyar lobogó. A társalgás is egészen eredeti: akit németül szólítunk meg, az magyarul válaszol, akitől magyarul kérdezünk valamit, németül felül s így folyik kölcsönösen magyarul és németül a társalgás anélkül, hogy a legcsekélyebb zavar, vagy fennakadás volna.

Szászrégen után még egy kis vegyeslakosságú kisközségen rohan keresztül az autónk, azután már a frissen állított és átmázolt névtábla büszkén jelzi, hogy megérkeztünk Székelyföldre: „Körtvélyfája". Innen kezdve már végig székely községeken át vezet az út Marosvásárhelyig. Világosszürke, szűknadrágos, szalmakalapos székely legények, tarka népviseletbe öltözött leányok, asszonyok integetnek felénk minden házból, zengő magyar szóval köszöntenek: — **Isten hozott testvér!**

A SZÉKELYEK FŐVÁROSA

Az első, amit Marosvásárhelyen meglátunk, egy óriási, a város nyugodt építészeti harmóniáját tökéletesen megbontó, szinte nyomasztóan hatalmas **görögkeleti, bazilika.** Úgy dominálja az egész várost, mintha a lakosság túlnyomó többsége a román vallást követné. A bazilika mellett az ősi katolikus templom valósággal eltörpül, pedig évszázadokig uralta a várost jókora két tornyával. Belül is nagyszabású, aránydíszítésü keleti székesegyház. Kívülünk egyetlen egy ember tartózkodik bent. Megvártuk, amíg kijött és elkezdtünk kérdezösködni, abban a hiszemben, hogy ő, mint hívő, részleteket is tud mondani.

— Kérem, én is most voltam bent először — mentegetőzött —, magyar vagyok, hat éve áll a templom, de **magyar ember ide nem járt soha.** Most nézzük meg mi is, milyen belülről.

Később azután megtudtuk, hogy még 1922-ben megkezdték a templom építését, de csak 1934-ben lett kész. Amikor az építéshez szükséges pénz elfogyott — ez román szokás szerint többízben is megtörtént —, **a magyar lakossághoz fordultak és legkülönbözőbb fondorlatos fenyegetésekkel kényszerítették, hogy járuljanak hozzá az építési** költségekhez. Téglajegyeket bocsátottak ki, megvásároltatták a magyarokkal és így épült fel lassan, tizenkét év alatt a hatalmas, többmilliót felemésztő templom, de **a hívők csak a hivatalos román emberek voltak.** Most, hogy a román hivatalnokok elhagyták Marosvásárhelyt, külön problémája lesz a városnak, mi történjék az építménnyel, mert a hívek nélkül maradt templomot nem lesz, aki fenntartsa.

A székelyek fővárosa rendkívül sokat szenvedett a 22 román esztendő alatt. Szenvednie kellett, mert magyar volt és magyar maradt, egy pillanatra sem engedte közel magához a megszálló idegeneket. A románok Marosvásárhelyt mindvégig csak a hivatalos hatalmat tudták gyakorolni, minden mesterkedés, amely akár erőszakkal, akár ravaszsággal és színlelt engedelmességgel arra irányult, hogy a város magyar szellemét eltüntesse, teljesen meddő maradt. Mint Erdélyben mindenütt, Marosvásárhelyt is, az intelligencia szenvedett legtöbbet. **Három-négy család is élt egyetlen szűkös nyugdíjból, de nem adta fel a magyar hitét és reménységét.** Szegényen, kopott ruhában is hajlíthatatlan magyarok maradtak és minden szenvedéseik, nélkülözéseik közben gondoskodtak arról, **hogy a magyar iskola nélkül maradt gyermekek megkapják azt a magyar erkölcsi nevelést, amit a románok annyira szerettek** volna megsemmisíteni. **Titokban, zárt ajtók között családi körben folyt a nemzetmentő kultúrmunka és ha egy-egy szerencsétlen magyar már közeljárt ahhoz, hogy megtörje a sok szenvedés, meg tudták erősíteni a lelkét, hogy bírja tovább a kálváriát.**

A MENEKÜLŐK

Erdély minden visszakerült városa tele van menekülőkkel. Az odaát maradt területekről seregestől menekültek a végső kétségbeeséssel küzdő családok, még mielőtt a honvédség bevonult volna a visszacsatolt területekre. Legtöbbjük minden holmiját otthagyva menekült az első vonattal, **hogy a bécsi döntést követő romániai zürzavar veszedelmeit elkerülje.** Ezeknek a helyzete a legnehezebb, mert a román hatóságok most minden eszközzzel meg akarják akadályozni, hogy visszamenjenek eredeti lakóhelyükre. Érdekes csoportja a menekülteknek az erdélyi szász területekről, különösen Brassó vidékéről menekültek csapata. Marosvásárhelyen beszélgettünk **brassói szász kereskedőkkel, akik meglepő nyíltsággal magyarázták meg, miért menekültek el. A bécsi döntés utáni napokban olyan zavargások indultak meg, hogy jobbnak láttuk nyugodt, biztos helyre jönni.** Most a magyar honvédség védelme alatt megvárjuk, miként alakul ki a helyzet odaát és aszerint cselekszünk. Brassó ipara és kereskedelme rendkívül súlyosan érzi, hogy elszakadt a Székelyföldtől, nem is tudjuk, hogyan lehet helyreállítani az összeköttetést. A Székelyföld számára csak átmeneti lehet a zökkenő, mert a magyar kormány biztosan megtalálja a módját, hogy iparát és gazdasági életét bekapcsolja Magyarország vérkeringésébe, de hogy mi lesz a brassói szász vidékkel, amely évszázadok óta tökéletesen egybeforrott gazdasági életet élt a Székelyfölddel, sőt a románok alatt még eröteljesebben alakultak ki a gazdasági kapcsolatok, azt lehetetlen megmondani.

A JOGREND HATÁRVONALA

A bécsi döntés által megvont határvonal nemcsak államigazgatásilag osztotta két részre Erdélyt, hanem határt jelent jelenleg a jogrend és zürzavar területei között is. Bármily csodálatosan hangzik is, Erdély városai ma tele vannak román menekültekkel, akik egyszerüen a jogrendet keresik, azért menekültek a Romániában maradt területről a Magyarországhoz visszakerült földre. Erdélyben külön gyönyörüség magyarnak, szásznak, románnak egyaránt, hogy **jogbiztonságot, rendet, nyugalmat hozott a magyar hadsereg.** Ma nemcsak a hatóságok gondoskodnak a rendeletek és fegyelem megtartásáról, hanem mindenki, aki elég szerencsés volt, hogy a Magyarországhoz visszakerült területen maradhatott. Tanui voltunk Marosvásárhelyen, mikor egy újonnan érkezett magyar a szesztilalom ellenére kávéscsészében kért két deci bort. Uram — méltatlankodott a vendéglős — a román törvényeket számtalanszor megszegtem, de semmi pénzért nem cselekednék a magyar rendelet ellenére. Legyünk boldogok és adjunk hálát a jó Istennek, hogy újra rend van és nyugodtan alhatunk!

Dr Szerelemhegyi Ervin.

Az Ipartestületben ünnepélyesen leleplezik a Kormányzó arcképét

A Debrecen és Vidéke Ipartület előljárósága Kormányzó Ur Őfőméltósága arcképét az Ipartestület részére megfesttette. Az arcképet ünnepélyesen fogják leleplezni szeptember 26-án, csütörtökön este 8 órakor az Ipartestület dísztermében. Az arckép leleplezés után a díszteremben ünnepi vacsora lesz. Az arcképet Klinge Antal címfestő, az Ipartestület tagja festette meg, aki ismert portré festő.

Azok az iparosok, akik az arcképleleplezést követő ünnepi vacsorán részt akarnak venni, szeptember 25-én déli 12 óráig jelentsék be szándékaikat az Ipartestületnél.

Ma alakul meg Debrecenben az erdélyiek részére gyüjtési mozgalmat irányító debreceni bizottság

Országszerte megindult a visszatért erdélyi és keletmagyarországi magyar testvérek megsegítésére irányuló gyüjtési mozgalom. Ezt a mozgalmat hivatalosan az „Erdélyért" Országos Gyüjtő Bizottság vette kezébe. A nemes akció támogatására a mai napon Debrecenben is megalakul ennek a társadalmi bizottságnak a helyi csoportja, hogy a debreceni gyüjtést irányítsa.

Az alakuló gyűlés Lossonczy István főispán elnöklésével ma délután fél 6 órai kezdettel lesz a városháza kistanácstermében.

A házalásszerűen üzött fodrászat eltiltását sürgeti a fodrászszakosztály

A fodrásziparosságnak régi sérelme az, hogy egyes fodrásziparosok telephellyel, azaz üzlettel nem rendelkezvén, házalásszerüleg folytatják a fodrászipart. Ez a gyakorlat nemcsak a nyilt üzlettel rendelkező, tehát adófizető fodrásziparosoknak sérelme, hanem igen sérelmes közegészségügyi szempontból is, mert kívonják magukat az ilyen iparosok a kötelező orvosi közegészségügyi ellenőrzés alól. Ezzel közegészségügyileg káros tevékenységet folytatnak.

Budapest szk. főváros illetékes iparhatóságai a fodrásziparnak házalásszerüleg való üzését nem engedélyezte. Az ipart így üzőknek igazolványait visszavonta vagy egyáltalán az idevonatkozó 1922. évi XII. tc. 39. paragrafusára hivatkozva ki sem adta.

A debreceni fodrászszakosztály elnöksége a fentiekhez hasonlóan megkeresést intézett az illetékes Iparhatósághoz, hogy a budapesti gyakorlatnak megfelelően Debrecenben is vonja el iparát azoktól a fodrásziparosoktól, akik iparukat házalásszerüleg üzik. A kérelem minden tekintetben jogos és indokolt, mert az ilyen iparosok kevés kivétellel semmiféle közterhet nem viselnek és nagyfokú árrombolást is végeznek. Remélhetőleg a debreceni iparhatóságok is átérzik ennek a kérdésnek mindkét vonatkozásban való fontosságát és az előterjesztésben foglaltaknak helyt is fognak adni.

Esti Magyarország

A legkésőbben megjelenő délutáni lap, tökéletes, mert felöleli a nap összes eseményeit!

Nagy tűz pusztított a Krayer festékkereskedés csapóuccai raktárában

Öngyulladás okozta a tüzet.

A Krayer festékkereskedés Csapó ucca 13. szám alatt levő raktárhelyiségében az elmult éjszaka folyamán tüz keletkezett. A tüzet a háztulajdonosnak, Breuer Béla papírnagykereskedőnek egyik alkalmazottja vette észre, aki éjjel három óra tájban **robbanásszerű zajra lett figyelmes.** Kiugrott az ágyból és rémülten vette észre, hogy a Krayer festéküzlet raktárhelyisége lángokban áll, a tüz vörös fénye felcsapódva már kilátszik az ablakon és **sürü füstgomolyok tódulnak ki.** Nyomban értesitette Breuer Bélát, aki telefonált a rendőrségre és a tüzoltóknak, valamint értesitette a Krayer cég üzletvezetőjét, ifj. Wurfel Gyulát lakásán.

A tüzoltók vitéz **Csaba László** ügyeletes tiszt vezetésével percek alatt a helyszínre érkeztek. Nagyon nehéz dolgot adott számukra egyrészt az, hogy a helyiségek le voltak zárva, másrészt pedig a festék- és olajanyagok, melyek a raktárban voltak felhalmozva, jórészt robbanótulajdonságuak és így csak a legnagyobb életveszély közepette lehetett megkezdeni a tüz lokalizálását. A debreceni tüzoltóság kiválóságát dicséri, hogy az erdélyi elvezényelések folytán megcsökkent létszámmal is bravuros gyorsasággal és olyan gondossággal dolgoztak, hogy az oltási müveletek a legminimálisabb károkat okozták csak a drága festékanyagokban. **Gázálarccal hatoltak be a füstben és lángban álló raktárhelyiségbe, ahol poroltó anyaggal lokalizálták a tüzet.** Az oltási munkánál mindvégig jelen volt ifj. Wurfel Gyula üzletvezető is, aki hasznos útbaigazításával segitette elő a munkát.

A megtartott tüzvizsgálat folyamán megállapitást nyert, hogy a tüzet **a raktárhelyiségben öngyulladás okozta.** A nap folyamán ugyanis a kiömlött olajat kóccal törölték fel és a kóc öngyulladás következtében tüzet fogott. A tüz ott lappangott a raktárhelyiségben. Az üzletből a személyzet este fél hétkor távozott és a láng csak éjfélután 3 órakor lobbant fel annyira, hogy észre lehetett venni. Sok festékanyag és berendezési tárgy elpusztult a tüz következtében így is. A kár 2000 pengőre tehető.

BIZTOSITSON TÜZKÁR ELLEN, KÁRA MEGTÉRÜL.

Hajdú vármegye ünnepélyes külsőségek között tartja őszi közgyűlését

Az „Erdélyért" mozgalom javára 10.000 pengőt akarnak adni.

Hajdú vármegye törvényhatósági bizottsága őszi közgyülését ünnepélyes külsőségek között tartják meg szeptember 28-án délelőtt fél 10 órakor. A meghivókat már szétküldték és díszes kiviteben nemzetiszín keretben adták ki.

Az őszi közgyülés 32 ügyet tárgyal le. Erdély egyrészének visszatéréséről emlékezik meg az alispáni jelentés. Dr **Uzonyi Barna** főjegyző előterjesztésében azt fogja kérni a közgyüléstől, hogy az Erdélyért akció céljaira a megye közönsége szavazzon meg 10.000 pengőt a jövő évi költségvetés terhére.

A megye 20.000 pengő kamatmentes kölcsönt is akar felvenni, hogy a törvényhatósági utakon az árvíz okozta rombolásokat teljesen helyrehozni tudják. Tárgyalni fogják sok érdekes ügyön kivül a vármegyei tisztviselők és alkalmazottak karácsonyi segélyezésének kérdését is.

Negyvenegy évi tanári munka után megy nyugalomba Kummergruber Emil, a templomépitő piarista atya

Vége a nyárnak, kezdődik az ősz, kezdődik az iskolai év is. Mindenünnen pirospozsgás, a vakációban megerősödött gyermekek sietnek az iskolák felé, hogy újult erővel kezdjenek új évet tanáraik vezetésével, irányításával. Jó a sok kedves, ismert arcot viszontlátni, a tanár és a diákok meghitt kapcsolatába újra beleilleszkedni. De a sok arc közül egy-kettő hiányzik, egyik-másik tanár nyugalomba vonult, vagy elhelyezték s távozásuk fájó érzéssel tölti el a diákok szivét.

Igy történt ez a piarista gimnáziumban is. Negyvenegy évi fáradságos, az ifjúság szeretetétől áthatott nevelői munka után jól megérdemelt nyugalomba vonult **Kummergruber Emil,** szülők, diákok, de Debrecen katolikus társadalmának is köztiszteletben és közszeretetben álló Emil bácsija.

Felkerestük, hogy ebből az alkalomból, a negyvenegy év gazdag tapasztalataiból, érdekes eseteiből mondjon a nagyközönség számára valamit.

Szerényen kitért kérésünk teljesítése elől, mert — mint mondotta — ő csak kötelességét teljesitette s ezért nem jár külön elismerés, még az ujság hasábjain sem.

De nem haladhatunk el szó nélkül e mellett a teljesitmény mellett; negyvenegy év a nevelés szolgálatában. Kötelességünknek tartjuk, hogy méltassuk ezt a sok-sok fáradságot, sok-sok áldozatot követelő munkát, egy kiváló papi élet munkáját.

Kummergruber Emil gimnáziumi tanulmányainak elvégzése után magára öltötte a piarista rend egyszerü reverendáját, hogy egész életét a nevelés szolgálatába állitsa. 1900-ban szentelték pappá, de már 1899-ben tanit Nagykárolyban s ezután Nagy-Magyarország ügyszólván minden piarista gimnáziumában, Vác, Rózsahegy, Temesvár, Kolozsvár a következő állomások. Hosszú időt tölt Kecskeméten, tizennégy évet s a város társadalma nagyon megszereti a képzett, lelkes tanárt. 1923-ban került Debrecenbe s azóta működik itt nemcsak a tanításban, hanem Debrecen katolikus társadalmának közéletében, mindenkinek szeretetétől és megbecsülésétől övezve.

Több éven át volt vezetője a Katolikus Otthonnak s igazgatósága alatt nem remélt magas színvonalra került az Otthon élete s anyagilag is felvirágzott. Amikor visszavonult az Otthon ügyeinek vezetésétől, megváltozott a helyzet. Kummergruber Emil ennek láttára elhatározta, hogy ismét tevékenyen kapcsolódik bele az Otthon ügyeinek intézésébe s a tagok osztatlan örömmel fogadták elhatározását, amelytől az Otthon újbóli fellendülését várják.

Azonban Kummergruber Emil áldásos és agilis tevékenységének legszebb eredménye a csapókerti templom megépítése. A katolikus társadalom hatalmas felrázásával templomot épitett a Csapókert szegénysorsú katolikus népének. Felhívások, személyes kérések, jótékonycélú estek rendezésének eredményeképpen gyült össze a hatalmas összeg, amely lehetővé tette azt, hogy az építkezés megindulhasson. S ma áll a templom, hirdeti, hogy egy egyszerü piarista tanár fáradságot nem ismerő, odaadó, lelkes munkájával odaállt a templomépitők, bíborosok, főpapok sorába.

Mint nevelő, mint tanár volt tanitványai és a szülők körében ismert. Tanári vezetőeszménye a „pietás", a mindenekfelett való kegyelet Isten és az emberek, feljebbvalók felé. Becsületes, lelkes magyar szellemü férfiakat nevelt a reája bizott gyermekekből. Nevelési eszköze a szelid rábeszélés volt, de amint a kertész, kíméletlenül lenyesegette a fiatal csemete vadhajtásait. Kiválóan képzett tanár volt, szaktárgyai körében, a német nyelv és a latin nyelv körében tökéletesen otthonosan mozgott s tanitványaira hagyományozta hatalmas tudását.

Most ez a kiváló tanár visszavonult a tanitástól s az egész piarista diákifjúság őszintén fájlalja nyugalomba vonulását, de egyben Isten áldását kívánja élete további folyására. Ehhez a kívánsághoz csatlakozik tisztelőinek nagy tábora.

Meteor mozgó műsora:
MA utoljára 5—7—9 órakor!
A tökéletes férfi
magyar filmvigjátéka!
Holnaptól: KIS FENSÉG PARANCSA

A földmívelésügyi miniszter a gyermekek cukoradagjának felemeléséről

A szegedi Orvosi Kamara felterjesztést intézett gróf Teleki Mihály földmüvelésügyi miniszterhez a 12 éven aluli gyermekek cukorfejadagjának felemelése érdekében.

A földmüvelésügyi miniszter válaszában megállapitja, hogy a kérést egyelőre nem áll módjában teljesiteni. Amikor a fejadagot megállapitották, igen nagy súlyt vetettek arra, hogy a közegészségügyi szempontok messzemenően érvényesüljenek. Ezért a gyermekek, terhes és szoptatós anyák, valamint betegek fejadagját élettani és táplálkozási szakértők meghallgatása után a lehetőségek határain belül a legmagasabb mértékben állapitotta meg. A gyermekek cukorfeadagjának kérdését a földmüvelésügyi miniszter azonban maga sem tekinti lezártnak és közli leiratában, hogy abban az esetben, ha a cukorfogyasztás tekintetében valahol jelentősebb megtakarítás mutatkozik, a megtakarítást elsősorban e kérdés rendezésére fogja felhasználni. Ezenkívül minden remény megvan arra, hogy az ez év októberében megindulo új cukorkampány során a jelenlegi fejadagok módosithatók lesznek.

Szálasi Ferenc szabadlábra került

A Kormányzó Ur Őfőméltósága, mint ismeretes, az erdélyi részek visszatérésének alkalmával széleskörü közkegyelmet gyakorolt. Az amnesztiában részesülők közé tartozik Szálasi Ferenc is, akivel közölték, hogy a kormányzói kegyelem következményeként szabadlábra kerül. Szegedi jelentés szerint Szálasi Ferenc kedden éjszaka hagyta el a szegedi Csillagbörtönt és szerdán Budapestre utazott.

— **Észak-Amerikában az első év felében** a forgalmi balesetteknek 14.700 ember esett áldozatul. Havonta 2456 ember halálát okozzák az uccai forgalmi balesetek.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám, Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás). éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenkint 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata szept. 14. reggel 8 órától 21. reggel 8 óráig: „Nap" Tolvay Imre Piac u. 1. Telefon: 27-73. sz. — „Aranyegyszarvu" Grósz Nagy Ferenc Kossuth u. 8. Telefon: 34-96. — „II. Rákóczy" Aranyi S. A. örökösei, Külsővásártér és Miklós utca sarok. Telefon: 23-43. — „Sztankay" Németh László Szent Anna utca 64. Telefon: 25-58.

HOZSÁNNA

Boldog vagyok, de mily boldog,
Virágot szórnak mireánk.
Tömjénillat száll az Égbe.
Isten áldása a hazán.

Uram! Néked is volt ily öröm,
Utána meg néma ballagás...
Hozsánna! De drága Krisztusom,
Ez nékünk már a feltámadás.
(Valahol Erdélyben, 1940. IX. 13.)

VÉKONY ANTAL.

— **D. dr Révész Imre püspök elutazott Budapestre,** ahol hivatalos ügyek elintézése céljából előreláthatólag két napig tartózkodik.

— **A római magyarok megünnepelték** Erdély egyrészének visszatérését és hálaadó istentiszteleten vettek részt. A szentmise után báró Villani Frigyes magyar követ fogadást rendezett a római magyar kolónia részére. A fogadáson többszáz magyar vett részt.

— **1,159.372 pengő adót fizettek be Debrecenben augusztus hónapban.** Ez az összeg 133.790 pengővel kevesebb, mint az előző évnek ugyanezen hónapjában befizetett adó. 1939 augusztusban 1,293.162 P folyt be közadóban az adóhivatal pénztárába.

— **Hoover rádióbeszédében hangoztatta, hogy Amerika a háború után nagy gazdasági veszedelembe jut.** Kijelentette, hogy ha Amerika belépne a háborúba, elkerülhetetlenül a totális diktaturára kellene berendezkedniök, a gazdasági szabadság nemzedékre elveszne.

— **A belügyminiszter dr Dorogby Lajost, a debreceni sebészeti klinika tanársegédjét a székelyudvarhelyi közkórház főorvosául kirendelte,** a kórház felállítására és üzembehelyezésére. A fiatal tanársegéd, amint azt már hírül adtuk, a közelmultban kapta meg a kormányzói Signum Laudist. A tehetséges fiatal orvost a debreceni orvostársainak és ismerőseinek szeretete kíséri új ideiglenes állomáshelyére is, azzal a biztos tudattal, hogy a reáváró feladatot maradéktalanul fogja elvégezni. A kitűnő tanársegéd, mint értesülünk, már el is utazott Székelyudvarhelyre, miután debreceni állásától felmentését már a szerdai nap folyamán megkapta.

— **A Dobrudzsát elhagyó románok összerombolják a házakat,** amint ezt a Mir című bolgár lap hírül adja. A krajovai szerződések értelmében a románok kötelesek az okozott kárt megtéríteni.

— **Román légionista falragasz letépése miatt letartóztattak** egy aradi ügyvédet, Hampel Sándort.

— **A windsori kastély bútorait szétosztják a szegények között.** Londonból jelentik: A királyné elrendelte, hogy a windsori kastély bútorait szállítsák Londonba és osszák szét a szegény negyedek lakói között, akiknek lakása a bombázás következtében elpusztult. A bútorok egyrésze még Viktória királynő uralkodásának idejéből való.

— **Az Osztálysorsjáték húzásán:** 10.000 pengőt nyert: 43594, 4000 pengőt nyert: 78228, 2000 pengőt nyert: 65734, 1000 pengőt nyert: 16944, 18836, 800 pengőt nyert: 35871 45676 55057 59860, 600 pengőt nyert: 15507 34756 53382 54640 67911, 500 pengőt nyert: 13948 23941 25952 29412 62299 66095 75322, 300 pengőt nyert: 559 2777 5652 8394 14530 20635 21228 22677 22913 27172 28968 32451 46406 48043 49666 51630 51839 51875 52120 53556 55336 61089 72447 85749.

— **14 palack sör volt egy erdélyi falunak, Teles máramarosi községnek összes élelmiszerkészlete** a románok kivonulása után. A kivonuló románok mindent elvittek.

x **Esti irodai szaktanfolyam** kezdődik Naményi iskolában, Batthyány ucca 1.

— **Debrecenben augusztusban 206 temetés történt** és ebből közköltségen történő, ingyenes temetés 54 volt. A köztemető augusztus havi bevétele 14.294 pengő volt.

— **Hirtelen meghalt** Tetétlen községben Mike Sándor 55 éves földmíves. Az orvosi vizsgálat adatai szerint a halál oka szívbénulás. A debreceni ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Hajdúbadházon a temető egyik sírja mellett** egy dobozban néhány hónapos magzat holttestét találták meg. A csendőrség jelentése alapján erélyes vizsgálat indult az ügyben.

— **Kilenc öngyilkosság Debrecenben.** 587 mentési eset fordult elő egy hónapban Debrecenben. Ezek közül öngyilkosság volt 9 eset, sérülés 125. Az öngyilkosságok módjai közül 7 eset mérgezés, 2 lövés. A mentőkocsik által befutott út 680 km, a mentőautók ugyanakkor 2310 km-t tettek meg.

— **Betörés a Varga uccán.** Özv. Györffy Sándorné Varga ucca 6. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen betörő ellen, aki az esti órákban, amikor pár órára elhagyta lakását, bezárt ajtaját feszítővassal felfeszítette és a lakásba behatolva, az ebédlőszekrény fiókját feltörve, onnan **nyolc darab tízpengőst ellopott.** A tettes ezután feldulta a lakást más helyen is, pénz és ékszerek után kutatva. Özv. Györffy Sándorné hazaérkezve, megdöbbenve tapasztalta, hogy lakája ajtaja nyitva van és a lakást valaki teljesen feldulta. Panaszára a rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

— **A „Ferenc József" keserűvíz** régóta kitűnően bevált háziszer, megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél, biztos, enyhe és gyorsan ható, természetes hashajtó, — mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— **A német népautók gyártását a háború után** azonnal folytatni fogják, mert teljesen elkészültek már a szériagyártásra. Az új népautóknál alkalmazni fogják az automobiltechnika legújabb vívmányait.

— **Franciaország új bélyeget ad ki** Pétain tábornagy arcképével. Uj öt frankosokat is hoznak forgalomba az államfő arcképével.

— **Az amerikai szenátus felhatalmazta Roosevelt elnököt,** hogy a behívott családfenntartóknak segélyt adjanak, míg a behívásuk tart. Ez az intézkedés csak elméleti jellegű, mivel a nős embereket és családfenntartókat nem hívják be katonai szolgálatra.

— **Még mindig feltűnően sok az állampolgársági- és illetőségi ügy.** Az elmult hó folyamán 324 drb. állampolgársági és illetőségi ügy érkezett a város illetékes ügyosztályához. Községi kötelékbe 22 egyént vettek fel, állampolgársági esküt tett egy visszahonosított.

— **Istentiszteletek ideje** az orth. izr. templomban. Pénteken d. u. 5.33, szombat d. e. 7.30, d. u. 4.15 órakor. Szombat kezdete 5.23, kimenetele 6.33 órakor.

— **Azért loptam, mert kényszerítettek — védekezett a tolvaj.** A debreceni törvényszéken most tárgyalták Deme Piroska püspökladányi napszámosnő bünügyét, akit sorozatos lopásokkal vádoltak. Az elnök kérdéseire elmondotta, hogy őt Somi Piroska néven is ismerik, de a törvényes neve Deme Piroska, lopásért már büntetve volt. Kiderült a vallomások során, hogy a vádlott a télen lopkodott ruhát, élelmiszert és ékszert Püspökladányban. A lopásokat nem tagadta és azzal védte magát, hogy igen hideg volt és mivel munkája sem volt, éhezett és fázott. A vadházastársa, Ferencsik József sem dolgozott és kényszerítette őt, hogy élelemről, tüzelőről gondoskodjon. Azért loptam, mert kényszerítettek — mondotta — a nyomorúság, meg a vadházastársam. A bíróság elítélte jogerősen héthónapi börtönre. Ferencsik József is a vádlottak padjára került mint orgazda, mert egy fejsze és két lopott gyürü értékesítésénél segítségére volt Deme Piroskának. A bíróság 15 napi fogházra ítélte el.

— **Betörők jártak Tóth Lajos Dóczi intézeti tanár házában.** Tóth Lajos Dóczi intézeti tanár, Kardoss ucca 25. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségnek ismeretlen tettes ellen, aki az elmult éjszaka a kerítésen át belopódzott udvarára és a kamara lakattal lezárt ajtaját feltörve onnan egy mázsányi lengert, továbbá szerszámokat lopott mintegy 100 pengő értékben. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

x **Beszédírótanfolyam** kezdődik Naményi iskolában. Batthyány ucca 1.

— **Az Ipartestület elnöksége** felhívja a szakosztályok elnökségét és tagjait, hogy a továbbképző tanfolyamok megrendezése végett szükséges előkészítő intézkedéseket sürgősen tegyék meg. A továbbképző tanfolyamok szervezésére vonatkozólag az Ipari Tanfolyamok Országos Vezetősége egy ideiglenes útmutatást küldött le a testülethez a szükséges tanfolyamok megszervezését illetőleg. Ebben felhívja az iparosság figyelmét arra, hogy a tanfolyamok a közmüipar fejlesztése, az iparűzők jobblétének biztosítása érdekében hivattak életre és e tanfolyamok fentartása súlyos anyagi áldozatok árán tartatnak fenn. Igy joggal elvárhatja és megkívánja a tanfolyam vezetősége, hogy az iparosság szakoztályainak elnökei megértő szeretettel és odaadó támogatásukkal mindent elkövessenek a szakmájuk részére tartandó tanfolyamok megszervezése iránt. Ugy a testület, mint a kamara részéről a kellő támogatás biztosítva lesz. A tájékoztató a testület hivatalában rendelkezésre áll.

— **Könyvek útja.** Ha utólag is, de érdekes feljegyezni. A bécsi döntő bírósági ítélet meghozatala előtt a külügyminisztérium megkereséssel fordult a Nyári Egyetemhez és öt darab olasz nyelven megírt, Magyarország földrajzáról szóló könyvet kért. A Nyári Egyetem azonnal elküldte a kért könyveket, melyeknek az volt a rendeltetése, hogy a tanácskozások idején mintegy tájékoztatóul szolgáljanak.

— **Játékból felakasztotta magát** Nagy István 14 éves fegyverneki fiú egy gyeplőszárra. A szerencsétlen gyermek meghalt.

— **Belefulladt a víztorony iszapjába** Szolnokon Szabó Béla Máv. pályamunkás, aki a víztorony iszapjának kiemelésével volt megbízva. A szerencsétlen munkás megcsúszott és belezuhant a másfél méter mély iszapba. Mire társai segítségére siettek, már halott volt.

— **Amerikában az idegeneket összeírják** és a postahivatalokban kell jelentkezni az idegeneknek és bemondani, hogy hol dolgoznak, milyen szervezetnek a tagjai és öt év óta folytattak-e politikai tevékenységet idegen állam érdekében.

— **Faszénfűtésre alakítják át a francia automobilokat** a benzinhiány megoldására. A párisi autóbuszok hajtására a városi gázt is felhasználják.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

— **Átvonult magyar területen a német vöröskereszt „guruló kórháza",** hatalmas teherautók, mentőkocsik, élelmiszeres, benzines és vizet szállító autóóriások karavánja. Két óra alatt 400 ágyas központi fűtéses kórházat állítanak fel az autókból. Megfelelő orvosok, ápolók, szerelők a karaván nal utaznak. A „guruló kórház" Belgrádba ment, ahol barakkokban lakik az a 90.000 német, akiket Besszarábiából és Bukovinából telepítenek vissza a birodalomba.

x **Dr Barna László** rendelését ismét megkezdte. Piac ucca 28/b. Gambrinus passage.

— **Zsidó istentiszteletek.** A statusquo ante izr. anyahitközség templomaiban folyó hó 20-tól 27-ig az istentiszteletek rendje: Péntek este a Deák Ferenc uccában ½6, a Kápolnási uccában 5 óra 35 perckor, szombat reggel mindkét templomban 7, a tanulóifjúságnak délelőtt a Kápolnási uccában ¼10, a felnőtteknek a Deák Ferenc uccában ½11, délután mindkét templomban ½5, este 6 óra 25 perckor. Köznap mindkét templomban reggel ¼7, este 5 óra 55 perckor. Vasárnap este a Kápolnási uccában ¾6 órakor. Hitszónoklat péntek este a Deák Ferenc uccában. Rabbiság.

— **Az aradi vértanuk emlékünnepe Nagyváradon.** Az aradi vértanuk országos emlékünnepét október 6-án Nagyváradon tartják meg. Addigre előreláthatólag véget ér az elrendelt utazási zárlat és így az anyaország területéről is résztvehetnek az országos emlékünnepen a kegyeletes szívű emlékezők.

— **A bombatámadások áldozatait és károsultjait kártalanitja a német állam.** A német kormány által legújabban kiadott rendelkezések értelmében mindazokat segélyben részesítik, akik bombatámadás következtében akár testi épségükben akár vagyonukban kárt szenvednek. A megsérült német állampolgárokról maga az állam gondoskodik, a megrongált épületek helyreállítására pedig hitelt nyujt, illetve a kárt természetben megtéríti.

— **A tört arany ára 20 százalékkal olcsóbb lett** az erdélyi részek visszatérése óta. A nemesfémpiacon az árak a tört arany kivételével változatlanok. Egy gram 14 karátos tört arany minőség szerint 5.40—5.70.

— **Magyarországon 65 esztendővel ezelőtt** minden 4.234 lakosra jutott egy orvos. Gyógyszertár is kevés volt és például Sáros megyében egyetlen gyógyszertár sem volt. A községek közül 11.170 orvost nem kapott.

— **A kultuszminiszter elrendelte** és a hercegprímás a katolikus iskolákban kötelezővé tette most, hogy tandíjhátralék miatt a biznyítványt visszatartani nem szabad, az érettségi bizonyítványt is ki kell adni.

— **Arzénes volt a vize egy átokházi kútnak** — öt évig itta Németh Vendel átokházi gazda, s csak most ment gyomorbántalmai okának megállapítására orvosi vizsgálatra. A vizsgálat kiderítette a bántalmak okát: az arzénes vizet.

— **A Debreceni Pénzügyi Tisztviselők Tekéző és Sport Egyesülete** a folyó hó 21-től 28-ig bezárólag a Ferenc József út 36. sz. alatti kerthelyiségében naponta d. u. 6—8 óráig kugliversenyt tart. Az egyéni és csapatverseny szabályozásáról versenybíróság gondoskodik. Nevezési díj 50 fillér, 3 dobás 20 fillér, 30 dobás kötelező. Díjak a Kontsek Fűszerkereskedelmi r. t. Kossuth uccai kirakatában megtekinthető.

GYÁSZROVAT

Toma Jánoska csütörtök délutánról elmaradt temetése ma délután 4 órakor lesz megtartva a köztemető III. ravatalozó terméből. Dankó temetkezési vállalat.

Ludányi Bay Gabriella

48 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután ½4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből a római kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Miklós ucca 41. Dankó temetkezési vállalat.

— **Leugrott az ötödik emeletről — életben maradt.** A Verseny ucca 18. számú ház ötödik emeletéről az udvarra vetette magát egy 12 éves iskolás-lány. Az udvaron tatarozási munkához való homok volt összehordva és a gyermek egy ilyen homokbuckára esett. Kezét-lábát kitörte. Bevitték a Rókus kórházba.

— **Román konzulátust állítanak fel Nagyváradon és Kolozsváron.** A román kormány Nagyváradon és Kolozsvárott konzulátusokat állít fel, melynek felállításához már a magyar kormány hozzájárulását adta.

— **Földrengés pusztított Japánban.** A Reuter Iroda jelntése szerint tegnap Japánban a keleti vidékeken nagy földrengés volt.

— **Jelentkezzenek a román államvasútnál szolgált vagy onnét elbocsátott magyarok.** A MÁV kolozsvári üzletvezetőség felhívásban felszólítja a román államvasútnál szolgált tényleges alkalmazottakat és azokat, akiket a megszállás 22 éve alatt a román vasutak magyarságuk miatt elbocsátottak, hogy jelentkezzenek személyi adataik felvétele céljából.

— **Csáky külügyminiszter és helyettesének japán kitüntetése.** A Kormányzó Ur Őfőméltósága megengedni méltóztatott, hogy gróf Csáky István m. kir. titkos tanácsos, m. kir. külügyminiszter a japán elsőosztályú Felkelő Nap-rendet, dr Vörnle János rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter pedig a japán elsőosztályú Szentkincs rendet elfogadja és viselje.

Imre János temetése

Nagy részvét mellett temették el a Köztemető díszravatalozójából **Imre János**t, a hentes szakosztály díszelnökét, aki tragikus hírtelenséggel halt meg. Koporsóját elborította a sok csokor és koszorú. **Molnár Ferenc** református lelkész mondott a koporsónál szívbemarkoló beszédet. A temetésre kivonult az ipartestület küldöttsége és csaknem teljes számban a húsiparosok, akik meghatva búcsúztak el Imre Jánostól.

A ravatalra küldött koszorúk felirata a következő: Felejthetetlen jó férjemnek — Feleséged. Szerető szaktársunknak utolsó üdvözlettel — a mészáros szakosztály. Igaz részvéttel díszelnökünknek — a debreceni hentes szakosztály. Drága jó testvérnek — özv. Szücs Mihályné és fia. Szeretett jó testvéremnek és nagybátyánknak — Erzsike férjével és gyermekeivel. Szeretett jó nagybátyámnak — Szilágyi József és családja. Szeretett sógoromnak — özv. Tamási Sándorné családjával. Mély részvéttel — Szücs Imre és családja. Részvéte jeléül — Bagi István és családja. Igaz részvéttel — Oláh Lili. Igaz részvéttel — Kovács Béláné. Részvéte jeléül — a debreceni Vásárpénztár. Baráti szeretettel — Fábián Antal és gyermekei. Igazgatósági tagjának — a Magyar Húsiparosok Szövetsége. Igaz részvéttel — Tóth Gyula és neje. Szeretettel keresztapának — Feri. Utolsó üdvözlettel — a Debrecen és Vidéke Ipartestület. Szeretete jeléül — nevelt leánya: Erzsike. Baráti szeretettel — Szeressük egymást Asztaltársaság. — Ezenkívül sok csokor felirat nélkül.

Milyen árak vannak Szatmáron

Szatmár város katonai parancsnoksága megállapította a közszükségleti cikkek legmagasabb árát. A főbb cikkek árai a következők:

Élőállat. Sertés I. osztályú (120 kg-on felül) 1 pengő 46 fillér (44 lej), sertés II. osztályú (120 kg-on alul) 1 P 40 f. (42 lej). Szarvasmarha I. o. 67 fillér (20 lej), II. o. 60 fillér (18 lej), IIIo. 53 f. (16 lej). Növendékmarha 6 hónaptól 2 évig 73 f. (22 lej) kilogrammonként élősúlyban.

Hús és zsiradék. Marhahús I. oszt hátsó része és sültnek való részek 1.20 P (36 lej), II. o. marhahús, az állat többi húsrészei 1.06 P (32 lej), növendékállat hasa 1.33 P (40 lej), sertéshús 1.60 P (48 lej), sertéskaraj 1.87 P (56 lej), nyerssszalonna 2.13 P (64 lej), sózott szalonna 2.20 P (66 lej), füstölt szalonna 2.27 P (68 lej), háj 2.20 P (66 lej), zsír 2.33 P (70 lej) bivalyhús I. o. 80 f. (24 lej), II. o. 67 fillér (20 lej) kilónként.

Búza. 74-es fajsúlyú, legfeljebb 3 százalék idegen anyagot tartalmazó búza a termelőnél, a legközelebbi vasútállomáson átadva: 29 pengő (870 lej).

Lisztárak. Malmokban és nagykereskedőknél nullás liszt 53—54 fillér (16 lej), egységes kenyérliszt 44 fillér (13.50 lej), takarmányliszt 20 fillér (6 lej), korpa 17 fillér (5 lej) kilogramonként. Ezen árakhoz a kiskereskedelmi forgalomban 3.3 fillér, azaz 1 lej hozzászámítható.

Kenyérárak. Nullás lisztből készült fehér kenyér 56 fillér (17 lej), egységes népkenyér 47 fillér (14 lej), rozskenyér 43 fillér (13 lej) kilonként.

Horthy Miklós Kormányzót ünnepelte az árpádtéri egyházrész tanácsülése

Most tartotta az Árpádtéri ref. egyházrész a negyedévi tanácsülését a Kassa út 12. szám alatti gyülekezeti teremben dr **Hegyaljai Kiss Géza** vezetőlelkész és **Kovács Lajos** postatanácsos, gondnok elnöklésével. Lelkészelnök Bibliaolvasás és ima után napirend előtt emlékezett meg az ország keleti részeinek visszatéréséről. A népes gyűlés fennállva hallgatta meg a Horthy Miklós kormányzó urunkról szóló ünnepélyes megemlékezést és harsány éljenzéssel ünnepelte a Legfőbb Hadurat.

Dr **Erdei Mihály** s. lelkész olvasta fel ezután az 1940—41-re készült Gyülekezeti Munkatervet.. **Ujvári József** h. gondnok az egybegyültek nevében köszönetét fejezte ki a lelkipásztornak a munkatervért, **Harsányi Imre** pedig a közhangulatnak adott kifejezést mikor azt ígérte, hogy a munkaterv megvalósításában a tanácsosok és póttanácsosok buzgón támogatják az egyházrészi elnökséget.

Vezető lelkipásztor ezután a Téli Tőkéről, az új harangról, az alakítandó énekkarról szólt. A Téli Tőkére okt. 31-ig még 250 pengőre van szükség. Bejelentéseit a tanácsülés helyeslésse vette tudomásul.

*

Lelkes tetszéssel vették tudomásul a megjelentek, hogy szeptember 22-én délután 5 órakor lesz az Árpádtéri templomban a hazatért részekbe küldendő 3 zászló ünnepélyes felavatása. A Nőegylet 100 pengős duplaselyem, hímzett lobogót küld Szatmárnémetibe, a Lánykör az egyik zászlót Szatmárnémetibe, a másikat Háromszék megyébe küldi. A vasárnapi templomi ünnepélyen: Imádkozik és Bibliát olvas dr Erdei Mihály s. lelkész, ünnepi beszédet mond Pass László evangélikus esperes-lelkész, verseiből felolvas Baja Mihály, Kossuth uccai lelkipásztor, a zászlót megáldja Hegyaljai Kiss Géza dr, énekel Nyakas László, orgonán kíséri Zsadon Antal kántor.

A tanácsülés végeztével a Nőegylet tartott ülést és elhatározta, hogy 22-én, a templomi ünnepély után, a gyülekezeti teremben szeretetvendégséget rendez s a jövedelmet a zászlók költségeire és a Főméltóságú Asszony Erdélyért! — mozgalmára fordítja.

VASÁRNAP MINDEN MÉRKŐZÉSEN „SZÉKELY FILLÉRT" SZÁMÍTANAK A JEGYÁRAKHOZ

A MLSz miniszteri biztosa az egyesületekkel történt megbeszélések alapján elrendelte, hogy szeptember 22-én a következő fordulón minden egyesület az ország területén, amikor pályaválasztó első ízben, tartozik minden belépőjegyhez felárat számítani. Ülőhelyhez 20, állóhelyhez 10 fillért. Ezt az összeget a szövetségben „székely fillérek"-nek nevezték el és az erdélyi székely és magyar egyesületek felsegélyezésére fordítják. Az MLSz által kibocsátott piros igazolvány tulajdonosai is tartoznak 20 fillért fizetni.

Film

VÁLASZUTON

címen mutatta be legfrissebb filmjét a Vígszínház. Amerikai a darab és igen kedves meglepetés, hogy a legszebb magyar dallal kezdődik, ha mindjárt angolul is éneklik. Fordulatos jó darab, szép kiállításban.

Áron bá' és két fia

Most, a kolozsvári bevonulásnál történt — írja a Katonaújság": Mint annyi sok tízezerje a kolozsvárkörnyéki magyaroknak, Madarász Áron bá' is elővette rég használt ünneplőjét, hogy magára öltse és menjen honvédeink elé, akikkel együtt — úgy vélte — biztosan hazajött néhány éve „átszökött" János fia is...

Nehezen lépdelt Áron bá' hatvanon felüli éveivel, nehezebben, mint valamikor a világháborúban, amikor a Kárpátok hóborította hegyeit járta, mint harcos honvéd... De ment, ment mégha megroggyantak is térdei. Hajtotta, üzte valami belső kényszer, valami boldog felszabadulás ujjongása, melyet csak azok érezhetnek, akik hosszú időn át voltak megfosztva Istenadta szabadságuktól és ették az elnyomó uralom bús kenyerét. Áron bá', nem tudta mással fogadni a honvéd-testvéreket, mint szívének egész szeretetével és — egy marék magaszedte kora-őszi mezei virággal.

Meg is érkezett idejében a kolozsvári fogadtatásra... De alig-erejével nem tudta átvágni magát a felszabadulás mámorában ujjongó tömegen. Csak messziről nézhette a kimagasló zászlót, melyet virágok koszorúja borított... Fátyolos tekintettel nézett le kezében szorongatott kis csokorra... Aztán... lassan megindult a házsongrádi temető felé — **a másik fia sírjához**, akinek szívét román csendőrszurony szúrta át, amikor egyszer feltört ajkáról: „Megbűnhődte már e nép, a multat s jövendőt" szent dallama... Ünnepi ajándékát a fia fejfájára tűzte és ott mondta meg az örömhírt:

— Pihenj nyugodtan fiam, **János hazajött!**

— **Máramarossziget visszakéri főgimnáziumát és jogakadémiáját.** Máramarossziget református főgimnáziumát a megszálló románok megszüntették. Most mozgalom indult, hogy a főgimnáziumot újra felállítsák. — Mozgalom indult arra is, hogy a Kecskemétre került jogakadémia visszatérjen Máramarosszigetre.

— **Pestkörnyéki polgármester irányítja Kolozsvár közigazgatását.** A katonai közigazgatás tudvalevően a polgári közigazgatási szakértők bevonásával dolgozik. Kolozsvár csaknem minden ügyét széleskörű joggal dr Balogh Géza, Pestszentlőrinc polgármestere irányítja most, Balogh polgármester Kolozsvár tiszti főügyésze volt, így a kolozsvári viszonyokat tökéletesen ismeri.

— **Daladier és Gamelin vád alatt.** A főállamügyész inditványára a lyoni törvényszék vádat emelt Daladier és Gamelin ellen.

A magyar csendőr becsülése

Hogy a keleti és erdélyi részek románajkú lakosságának is éppen elege volt a 22 éves román uralomból bizonyítja az alábbi eset, amelyet dr Székely Ákos máramarosszigeti kormánybiztos beszélt el a miniszterelnöki tanácskozásra Kolozsvárott összegyűlt politikusok és magasrangú katonák előtt.

Rednic Gavril tiszta román nemzetiségű és érzésű dákfalusi gazdálkodó ember, a magyar csapatoknak Szigetre történt bevonulásának napján, két tanuval megjelent a kormánymegbízott előtt és a következő nyilatkozat elmondásával adott át százezer lejt készpénzben:

— **Tíz évvel ezelőtt fogadalmat tettem, hogy amikor ezen a szent földön a magyar kakastollas csendőrt megfogom látni, vagyonomnak egynegyed részét tevő összeget fogok átadni közcélokra.**

— **Ez most megadatott nekem, itt vagyok a pénzzel!**

*

Könnyen érthető az eset. A magyar csendőr jelenti a román lakosságnak is a rendet, jogbiztonságot, a magántulajdon megóvását, amikben azelőtt nem igen volt részük...

SPORT

A DVSC vasárnap a gólrekorder Perecesi TKval játszik Debrecenben

A DVSC egyik legérdekesebb mérkőzését játsza vasárnap délután fél 4 órai kezdettel a nagyerdei Stadionban a Tisza-csoport negyedik helyezettjével, a Perecesi TK-val. A PTK jóképességü csapat, a debreceni közönség évek óta ismeri, egyszer meg is verte Debrecenben a DVSC-t, míg a tavasszal csak nehezen győztek ellenük a debreceni vasutasok 3:1 arányban. A mérkőzés érdekességét főleg a DVSC kiváló, NB-színvonalon álló közvetlen védelmének a Pereces kitünő támadósorával való küzdelme jelenti. Ez a támadósor a legtöbb gólt — négy mérkőzésen 34 gólt — lőtte az egész NB-ben.

A DVSC ezúttal is bízik abban, hogy Kristóf végre csatasorba állhat, azonban ezt nem lehet tudni. Végleges azonban, hogy Elek lesz a balösszekötő és Gere a balfedezet.

Csütörtökön nagy edzést tartott a DVSC és ezen feltünő jól és gólképesen mozgott a támadósor is. Különösen Sidlik van nagyszerü formában Dombovári mellett és remény van rá, hogy volt egyesületének is meglövi a maga góljait. A mérkőzést a nyíregyházi Egressy vezeti. Kedvezményes jegyek elővételben a Kossuth uccai Kónya trafikban kaphatók.

A DVSC II. megerősített csapattal áll fel a vasárnapi váratlan vereség után a jóképességü Ungvári KMSC ellen. Antal I. és II., Kántor Dezső, Bihari Mihály, Papp, Szücs, Tisza, Kopjári, Osztroveczky játéka bizonyosra vehető. Az érdekes mérkőzés a Stadionban, a DVSC—Pereces mérkőzés előtt fél 2 órakor kezdődik.

A Tisza-csoportban a MÁVAG, a DVSC nagy riválisa vasárnap gólszüretet rendez Mátészalkán. Az MTK most is csak nagyon tartalékosan állhat ki. A Rusj Ungváron játszik a B. Vasutassal. Kassai AC—Lampart, Ganz—MVSC, Ózd—Rákóczi SE mérkőzések lesznek még.

Az NB-ben Törekvés—Haladás, DiMÁVAG—Szolnok, Elektromos—Ujpest, WMFC—Ferencváros, Gamma—Tokod, Szeged—Kispest és SBTC—BSzKRT mérkőzéseket játszák a vasárnapi fordulóban.

Még az ősz folyamán megkezdődnek a küzdelmek a középiskolások Szent László vándordíjáért. A mult évben Debrecen a Felsőkereskedelmi révén szépen szerepelt a Szent László vándordíjas mérkőzéseken.

A DVSC—UKMSC mérkőzést Vajda Péter, a DEAC—MVTE Sárosi, a B. Turul—NyVSC-t Joanovics, a P. MÁV—DMTE-t Bikai, CSSE—NSE mérkőzést Györffy vezeti.

A DVSC-ben a legtöbb gólt változatlanul Sidlik szerezte, aki vasárnap is meglőtte a maga dugóját és most az ötgólosok között van. Ugyancsak lött gólt ismét Dombovári is, aki eddig négy gólt szerzett.

Berecz, a volt Bocskay összekötő, aki a diósgyőri gólzsák lett, kezd egyre jobban belejönni a játékba és ma már főerőssége a DiMÁVAG-nak. Mindenesetre feltért volna a DVSC-ben.

Zádor, az UAC kitűnő balszélsője mégis a Törekvésbe megy. Már Budapestre is költözött. Ugyancsak a Törekvésbe lép Tóth, az Ózdi MOVE középcsatára.

Közgazdaság

A dohánytermelők a beváltási ár felemelését kérik

A Dohánytermelők Országos Egyesülete 23-án Komáromban gyűlést tart, melyen a dohánytermelés kérdéseivel foglalkoznak. A vezetők rámutatnak arra, hogy a dohánytermelés nem rentábilis, mert nincs arányban a minimális munkabér a dohánybeváltási árakkal. Kérni fogják, hogy a dohánybeváltási árakat emeljék fel. Az idei dohánytermés minőségileg igen jónak igérkezik, bár mennyiségileg nem valami jó, mert holdanként az országos átlagot hét és fél mázsára becsülik. A kimutatás szerint az országban 21.000 holdon termelnek dohányt. Ehez jön most a felszabadult erdélyi részek terméseː

TERMÉNYÁRAK

78 kg-os búza 23.20, rozs 19.20, kiváló sörárpa 26.20, zab 21.10, finom búzakorpa 16.80—17. A különféle termények árfolyamai változatlanok. A 78 kg-os, egészséges, száraz, rostált búza költségmentesen vasúti kocsiba rakva, ab Debrecen: 21.65. Burgonyaárak: nyári rózsa 9 P, Gül Baba 8.50 P, őszi rózsa 8.20 P, Ella és sárga 7 P, Woltmann 6.20 P, Krüger 5.70 P, ipari Woltmann 5.50 P, ipari Krüger 5 P mázsánként.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

Felhajtás 369 darab, valamennyit eladták. A vásári állományból angol húsː sertés volt 206 darab. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on alul 138, szedett sertés, elsőrendű 136, középrendű 132, silány minőségű 126, angol tökesertés 136, angol sonkasertés 136, exportzsír, márkázott, vághidon átvéve, csomagolás nélkül 190, félsertés, szalonnával 180, félsertéshús 180, hátszalonna, 28 kg-os, sózott 185, háj 186, belföldi zsír 190, hátszalonna, 20 kg-os 179, zsírszalonna 182 fillér kilogrammonként. A vásár irányzata élénk volt.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYÁRAK

Búza 22.00, rozs 17.50, árpa 24.00, zab 21.00, tengeri 28.80, tengeri, csöves 12.50—14.00, lucerna 7.50—13.00, széna 6.00—8.25, lóhere 7.00—10.00, rozsszalma 3.50.

Élelmiszeráruk Debrecenben

marhahús I. r.	1.60 -2.	karfiol drb.	—.26—.50
leveshús kg.	—.40—1.60	zsengebab lit.	—.32—.50
borjúcomb kg	1.60—2.60	csiperke gomba	1.00-1.20
juhhús	1.20—1.40	dióbél kilója	3.60—4.00
báránycomb kg.	2.00	burgonya kg-ja	10—12
vesés kilója	2.40	nyári rózsa kg	—.12
sertéskaraj kg.	2.60	Ellarózsa kilója	—.10
tarja kilója	2.—	fokhagyma	—.60—.80
oldalas kilója	1.80	vöröshagyma	—.16—.24
szalonna kilója	1.80	karalábé drb.	—.3—.6
háj kilója	1.90	káposzta kg.	—.20—.24
zsír kilója	2.02	kelkáposzta	—.10—.20
csirke párja	2.—3.00	savanyúkáposzta	46- 50
tyúk párja	3.50—5.00	zöldbab kg	—.30—.56
kacsa párja	3.50—4.60	főzőtök drb	—.10—.22
liba párja	7.00—8.50	spenót csom.	—.6
élőponty kg	1.80—3.00	uborka drb	—.2—.16
jegelt ponty	1.80—2.00	zöldpaprika drb	—.1—.5
apróhal kg.	—.40—.60	alma kilója	12—96
csuka kilója	1.20—1.80	körte kilója	—.36—1.20
tej literje	—.24- .26	zöldtengeri csöve	—2—8
tejfel literje	1.40—1.70	paradicsom	—.14—.26
túró kilója	1.—1.20	őszibarack	—.64—1.60
vaj kilója	5.—.520	szilva kg.	—.32—.60
gomolya kg.	2.40	birsalma	—.80
búzakenyér kilója	—.38	sárgadinnye	—.14—16
tojás drb.	—9—11	görögdinnye	—.9—.12
retek cs.	—.8—.10	szőlő kilója	.36—1.20
zöldség cs.	—.8—.12	szeder literje	—.28—.36

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyer férfi

Fényképészsegédet állandó, vagy kisegítő munkára keres Berzéki. 965 10. 7.

Cipészsegédek felvétetnek. Weinberger cipőgyár, Csapó 58. 311

Fiatal fodrászsegédet felveszek. Csapó ucca 84. Györffi. 364

Autófényező segédet azonnali belépésre keresek, Szoboszlay, — Széchenyi ucca 24. 362

ALKALMAZÁST nyer nő

Fodrász segédleányt — vagy férfit és tanulót felveszek. Nagyházy Lajos, Mester ucca 3. sz. 59

Bejárónő, mosogató asszonyt vagy leányt felveszek. — Étkező, Batthyány u. 4. sz. 354

ALKALMAZÁST keres nő

Keresztény nő pékfiók vezetését vállalná, feltétlen megbízható, garanciával rendelkezik, kellő gyakorlattal bír. Ajánlatot kéri „Életcél" jeligére a kiadóba leadni. 1900

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejárónőt délelőttre — azonnalra — felveszek. Csapó 18. I. 2. 361

Mindenes bejárónő azonnal felvétetik. Kálvin tér 5. 352

AJÁNLAT

Zománcozott tűzhelyek szakszerű javítása, kiégett kályhák samottozása, kályhaköppeny készítése. Levelecsik Csapó ucca 87. sz. 75 10. 15

Poloskairtás ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán. Kígyó ucca **5. szám. 1955 x. 3.**

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József út 59 sz. telefon: 23-39 890 vv

POLOSKAIRTÁSI vállalat, Varga ucca 10. sz. Szücsék. 1308 11. 15

Beteglábra cipőit készíttesse **Szilágyinál, Szent Anna ucca 6** 1130 10. 1

Bőrkabátfestés, cipőt, retikült villanygéppel festem, Nagy Károly, Batthyány 10. 1131 10 1

Férfi, női, gyermek és iskolai cipők, cserkész és vadász bakkancsok legolcsóbban beszerezhető Ökrös sajátkészítményű raktárából, Sas ucca 1. 1633 10. 8.

Cián oztasson bizalommal a **Csala cián ozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. Telefon: 14-27. 1956 x. 3.**

Tankönyvek, antikvár s új állapotban. Iskolaszerek kaphatók. Aczél antikvárium, Széchenyi u. 821 9. 20.

Paplanokat, pehelyből s vattából, ócska paplanokat portalanítva készít Nagy Gyula paplanos mester, Sas ucca 2. sz. 1984 10 15

Aranyat, ezüstöt, briliánsat legmagasabb árban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan ucca 2. szám. 225 10. 17.

Legolcsóbban fest, tisztít, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János u. 29. szám. 1210 vv.

Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kabátot készít „Elit" szalon, Rákóczi ucca 28. szám. 1516 10. 8.

Diplomás masszirozónő vibrációs fogyó s gyógy masszást adok. Pedikür szalon, Hangya épület. 1242 10. 18

Használt bútorait átcserélem modernre. Minden féle új- és használt bútorok raktáron. Kossuth ucca 49. keresztépület. 1061 1. 19.

Szőrmebundáját, már most készíttesse el a tél beállta előtt. Katona Vilmos szücsmesternél, Simonffy ucca 2. szám. 1332 10. 5.

Kalapújdonságok nagy választékban érkeztek. Alakítás modell után 1.50-től Arany kalapszalonban, Sas ucca 4. sz. alatt. 1919 10. 15.

ÉLELMISZER ITAL

„Mega" borozóba kitünő fajborok érkeztek, ötéves bor már 90 fillértől kapható Dobárnál, Csapó ucca 39. 1369 9. 21.

TELJES ELLÁTÁS

Teljes ellátásra vállalok diákokat. Közel a középiskolákhoz. Tanítás és felügyelet. Özv. Széllné, Piac u. 58. IV. lépcső II. 35. 301

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyártmányú 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 vv.

DKW négyszemélyes autó alkalmi áron eladó. Szoboszlay, Széchenyi ucca 24. 363

Eladó 500-as Röcs motorkerékpár. Kút u. 66. szám. 357

VEGYES

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fütő felülettel, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

BÚTOR

Jókarban levő fél szobabútor és egyéb ingóságok eladók. Megtekinthető 11—3-ig Wesselényi u. 3. Vendéglő. 351

Modern háló, ebédlő, bőrgarnitúra, hármasszekrény, rézágy, jégszekrény, rekamé szobaasztal eladó. Kossuth 49. Keresztépület. 1061 1. 19

TÜZELŐ ANYAGOK

Koksz és szén állandóan kapható, házhoz szállítva, Háy Károly és Fia cégnél, József kir. herceg ucca 30., telefon: 21-76 szám. 350

Száraz botfa ölenként és métermázsánként olcsón eladó „Turul" fatelepen, Böszörményi út 2. Telefon: 12—91. 360

KIADÓ LAKÁS nagy

Kiadó uccai földszintes ötszobás lakás azonnalra. Kossuth ucca 22. sz. 319

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba, előszobával, központi fűtéssel, fürdőszoba használattal kiadó. Besze J. ucca 12. 1991

LAKÁST KERES

4—5 szobás lakást keres nyugalmazott főtisztviselő megfelelő mellékhelyiségekkel november elsejére. Pereces ucca 23. 323

HÁROM- vagy kétszobás lakást keresek azonnalra vagy október 1-re. Cím a kiadóban. 1234 v. v.

Keresek egy kisebb bútorozott szobát koszttal és mosással. Cím a kiadóban. 340

Szoba, konyhás lakást keresek vagongyár közelében. Értesítés: Malomköz 6. csapókanyarban. 287

GAZD. TERMÉNYEK

Eladó helyebli feletetésre Nagyrábén lucerna, gyepszéna, muhar, csutka, alomszalmát és istállót 15—20 darab szarvasmarha részére adok. Ugyanott feles föld kapható. Telefon: 21—26. 344

Szemes ótengeri, nagyobb tétel, eladó, — ugyanott kocsma kiadó. Böszörményi út 81. 356

ÁTADÓ ÜZLET VENDÉGLŐ

Erdélybe való elköltözés végett jogfolytonos kocsma azonnal átadó. Leveleket kérem „Mária" jeligére. 343

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Vendéglőnek, borozónak alkalmas nagy üzlethelyiség, hatalmas borpincével, mellékhelyiségekkel kiadó. a Piac és Arany János u. sarkán. Felvilágosítás a házfelügyelőnél. 1968 10. 15.

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtolókocsik,

eredeti régi ülögarnitúrák és alighasznált írógépek, prizmás látcsövek, nagyobb méretü perzsaszőnyegek és Mária Terézia üvegcsillárok igen olcsóért eladók Ingóságközvetítő ben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv.

Hentesnek alkalmas hús hordó kocsi eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 494 vv

Zsíros hordók, boros s ecetes, káposztás, darás kádak állandóan raktáron báró Győrffy hordógyártási telepén, Nap ucca 4. szám, új telefon 32-83. sz. 1287 10. 4.

Eladó világos háló, cimbalom, asztalok, székek. Görbe u. 1. sz. 334

Használt íróasztalok, szekrények, vashordók, szárnyszivattyúk, üvegszállító rekeszek és ládák olcsón eladók. Vörösmarty u. 1. 348

Kölber gyártmányú nyitott hintó eladó. Rothermere u. 19. 349

Építtetők! Az Alföldi bontásból mindenféle anyagok eladók. Bontás a jövő héten. Bővebben a helyszínen. 355

Rolós üzletajtók, kirakatok, ajtók, ablakok, vízvezetékkályhák, deszkák, gerendák, lécek, Wertheim szekrény, diófarönk olcsón eladó. — „Turul" fatelepen, Böszörményi út 2. Telefon: 12—91. 359

Nagyméretű bor, sör kimérő asztal, állványok, röfös üzletbe is alkalmasak. Nagyméretü hütő és egyéb kocsmai berendezés eladó. — Értekezni Arany János u. 60. 358

Eladó cimbalom, egy divány 4 fotellel. Hatvan uca 54. 353

INGÓSÁG VÉTEL

Sárga viaszt vesz az Aranyegyszarvú gyógyszertár (színház mellett). 1857 10. 16.

Megvételre keresek 2 drb ablakot 110x80-ast és egy üvegajtót 185x94-est. Cím a kiadóban. 339

ELADÓ HÁZ

Gerenc József út 4. sz. bérház 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két bolthelyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cím a kiadóban. 1+

Jókai ucca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral, tulajdonos cime a kiadóban. 2+

Eladó Komlóssy út 43. sz. 300 30 négyszögöles, háromszobás, komfortos villa, igen kedvező feltételekkel. Tulajdonos: cime a kiadóban. 8+

ELADÓ HÁZHELY

Külsővásár-tér 15. sz. 826.60 négyszögöl telek, két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára néző három telek, igen előnyös feltételek mellett, tulajdonos címe megtudhat a kiadóban. 5+

Széchenyi ucca 85. sz. telek, úgy egy darabban mint parcellákban is megvehető. Felvilágositás a kiadóban. 4+

Komlóssy út 10. sz. üres telek, házhelynek igen alkalmas, esetleg két részt is osztható. Cím a kiadóban. 3+

Villatelek a Nagyerdő alatt, a Hadházy uccából nyiló Dobsina uccában 268 négyszögöles villatelek négyszögölenként 11 pengős árban eladó. Felvilágositást ad a Kölcsönös Segélyző Egylet bankpénztára. Kossuth ucca 8. szám alatt. 140+

FÖLDBÉRLET

Az Országos Református Tanáregyesületnek Ujfehértó község határában fekvő, az Ujfehértó—Hajdúdorog felé vezető kövesúttól délre, két dülőút között Stern József és Mezőssy Béla birtoka által határolt 72 kat. hold tanyabirtoka új, szép tanyaépületekkel f. évi október 1-től kezdődőleg hat évre haszonbérbe adatik. Az irásbeli zárt ajánlatok f. évi **október 1-ig az egyesület elnökségéhez (Debrecen, ref. gimnázium)** adandók be. Részletes feltételek ugyanott (vagy az újfehértói ref. esperesi hivatalban) megtekinthetők. 341

ELADÓ FÖLD

Eladó 10 hold jól beállított szőlő kövesúthoz egy km. Érdeklődni: Szakoly község főjegyzőjénél. 329 10. 19.

ELADÓ ÁLLAT

Jorksieri fajtiszta tenyészkocák eladók. — 150 P darabja, Honvédtemető ucca 6. 1321 —v.

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: ifj. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.